Զ. ՏԱՐԻ 1543 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4381 ՄԵՀԵԿԱՆ 18 ՈՒՐԲԱԹ 24 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1889 Ն. Տ. 8 ՄԱՐՏ 1889 5 ՐԵՃԼԻՊ 1306

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿԱԳԱՐ ՈՐ ԵՒ ԻՆԼ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌وك

غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԳԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէքի	160
» » Կէսամեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Կէսամեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 24 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ
ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՍԵՐՊԻՈՅ

Երէկ լրագրոյս մեքենայն կատեցուցինք՝ ծանուցանելու համար, Պելկրատէ հասած հեռագրի մը համաձայն, թէ Միլան Թագաւոր հրաժարած է Սերպիոյ գահէն։

Սերպիոյ Թագաւորն, այս չորեքշաբթի ցայտարարութիւն մը հրատարակելով, կը հրաժարի գահէն, զոր կը թողու իւր որդւոյն, որ Սերպիոյ Թագաւոր կը լինի Աղեքսանդր Ա. անուամբ։ Սա մինչև որ չափահաս լինի, Խնամակալութիւն մը պիտի կառավարէ երկիրն, և այս Խնամակալութիւն կազմուած է Պ. Ռիսթիչէ և Փրոթիչ և Պելիմարքովիչ զօրավարներէն, զորս Միլան Թագաւոր կը նշանակէ Սահմանադրութեան հաճմամբ։ Արքայական իշխանութեան փոխանցումը նոյն օր տեղի ունեցաւ Պելկրատի արքայական պալատան մէջ։

Այս դէպքին կարեւորութիւնն եւ մեծ նշանակութիւնը բացատրելու համար երկարաբանել աւելորդ է։

Միլան Թագաւոր աւստրիական-գերմանական քաղաքականութեան մարմնաւորումն էր Սերպիոյ համար։ Այս քաղաքականութեամբ բաւական տարիներէ հետէ կը կառավարէր երկիրը։ Բայց յորմէ հետէ նոյն քաղաքականութեան հետեւանքն եղաւ Սերպիոյ պարտութիւնը Պուլկարիայէն, սերպ ժողովուրդը բոլորովին խորշեցաւ աւստրիական «հպատակութենէն»։ Միլան Թագաւոր կոչում ըրաւ ազգին, և ազգն հակաւստրիական և ռուսասէր մեծամասնութիւն մը ղրկեց Սքուփշինային։ Սահմանադրութեան ազատաւոր ոգւով վերաբերութիւնը ժողովուրդը չկարցաւ թագաւորին հետ։ Նոր նախարարութիւն մը կազմելու համար թագաւորին փորձերն ի դերև ելան։ Պահ մը Պ. Կրէվի ինչ դիրք որ ունեցաւ և հրաժարիլ հարկադրեցաւ, նոյն վիճակին մէջէր Միլան թագաւոր։ Թագաւորին և ազգին մէջ համաձայնութիւն, համերաշխութիւն չէր մնացած։ Իւր կացութեան դժուարութիւնն ա՛յնչափ յայտնի էր որ ամիսներ յառաջ ծանուցուեցաւ իւր հրաժարելու դիտաւորութիւն։ Այս լուր մինչև անցեալ օր կը հերքուէր։ բայց չորեքշաբթի աւուր եղելութիւնն ի Պելկրատ՝ լիովին կը հաստատէ ամենայն ինչ որ գրուած է Միլան թագաւորին իշխանութեան անյաջողելի դժուարութեանց նկատմամբ։

Եթէ Միլան թագաւորին հրաժարումն ինքնին ապացոյց է պարտութեան աւստրիական-գերմանական քաղաքականութեան ի Սերպիա, երկիրը կառավարել կոչուած Խնամակալութեան կազմութեան կերպն եւս առաւել կը շեշտէ նոյն նշանակութիւնը։

Դահաժառանգը տասն երեք տարեկան է այժմ, և մինչև որ տասն և ութ տարեկան լինի, հինգ տարի երկրին կառավարական վերին իշխանութիւնը պիտի վարէ ազատական-ռուսասէր կուսակցութեան հանրածանօթ պետն Պ. Ռիսթիչ, աջակցութեամբ երկու զօրավարներու, որոց երկուքն ալ նոյն կուսակցութեան կը պատկանին։ Ըսել է թէ թագաւորն անկեղծապէս համոզուած էր թէ իւրջատոգոված քաղաքականութիւն անընդունելի էր իւր ժողովրդեան, ապա թէ ոչ՝ հրաժարելուն առթիւ Խնամակալութիւնը Պ. Կարաչանինի պահպանողական-յառաջդիմական աւստրիասէր և հակառուս կուսակցութեան կընար թողուլ։

Իւր ամուսնալուծման պարագայք եւս մեծապէս դժուարացուցին Միլան թագաւորին դիրքն։ Իբրեւ կին անսդիւտ ընթացք մ'ունէր Նաթալի թագուհին, մինչ իբրեւ ամուսին Միլան թագաւորին ընթացքն հեռի էր օրինակելի բան մը լինելէ։ Նաթալի թագուհւոյն միակ պակասութիւնն էր իւր ռուսասիրութիւն, որ հակնալի էր, քանի որ ինք Ռուս էր, և իւր ազգութիւնն ուրանալ չէր ուզէր։ Բայց եթէ Նաթալի թագուհին կը պնդէր թէ սերպ ժողովրդեան սուրբ մեծամասնութիւնն եւս իրեն պէս կը խորշէր ու կը զզար, վերջին անոց դէպքերը լիովին իրաւունք տուին թագուհւոյն։ Ամուսնալուծման կերպն օրինաւոր չէր եղած, որով թագուհին իբրեւ զոհ մը նկատուելով, ժողովրդային համակրանաց առարկայ եղաւ, և այս ամէն պարագայք ռուս քաղաքականութեան եւեթ նպաստեցին։

Քանի որ Միլան թագաւոր ո՛չ եւս թագաւորական իշխանութիւն ունի, և հաւանօրէն Սերպիայէն պիտի ելնէ և առանձնանայ եւրոպական քաղաքը մը, կարելի է որ, ի խնդրոյ Աղեքսանդրը իշխանին, որ շատ կը սիրէ իւր մայրը, Նաթալի թագուհւոյն թոյլ տուի Սերպիա վերադառնալ, եթէ ոչ իբրեւ թագաւորի մը ամուսին, գէթ իբրեւ ուրիշ թագաւորի մը մայր։

Ամէն պարագայի մէջ, Միլան թագաւորին հրաժարումն և Պ. Ռիսթիչի տնօրէնութեամբ Խնամակալութեան մը հաստատումը ռուս քաղաքականութեան համար կարեւոր յաջողութիւն մ'է, և Աւստրիոյ համար մեծ պարտութիւն մը, որ հետեւանքն զգալի կրնան լինել մօտ ժամանակէն։

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻ

Միլան Ա., ծնեալ 1854ին, Սերպիոյ իշխան հռչակեցաւ 1868 յուլիս 2ին և թագաւոր՝ 1882 մարտ 6ին։ 1875 հոկտ. 17ին ամուսնացաւ Օր. Նաթալի Քէչքոյի հետ, դուստր ռուս գնդապետի մը և Սիմուրծայի գերդաստանէն իշխանուհւոյ մը։ Սերպիոյ Միքայէլ Օպրենովիչ Իշխանին սպանման պատճառաւ երբ Միլան Իշխան հռչակեցաւ, տասն և չորս տարեկան էր, և ի Փարիզ, նշանաւոր դասատուի մը, Պ. Հիւէի տնօրէնութեան ներքեւ, Լուի-լը-Կրանի Լիսէին կաշակերտէր։ Սերպիոյ Աքուփշինան երբք Խնամակալներ կարգեց՝ Իշխանին անչափահասութեան միջոցին գործերը վարելու պաշտօնով։ Միլան հարկադրեցաւ իւր ուսումները շարունակել ի Պելկրատ, ուր իրեն հետեւեցաւ Պ. Հիւէ, որուն յանձնուեց Պ. Փուլիչ պատմագրին։ Մինչեւ Իշխանին չափահասութիւնն (1872 ապրիլ 10) անցած ժամանակին մէջ շատ մը վիպական դէպքեր տեղի ունեցան, ամէն տեսակ քաղաքական մեքենայութեանց բերմամբ։ Բայց իւր չափահասութենէն առաջ, 1871ին, Միլան Ա. ի Լիխտենշտայնցիլով Ալեքսանդր Բ. Կայսեր, իւր այն ժամանակի խորին համակրանքն արտայայտեց Ռուսիոյ և նորա վեհապետին նկատմամբ։ 1873ին, Փարիզ և Վիեննա գնաց, և հետեւեալ տարին Կ. Պոլիս գալով, իբրեւ Սերպիոյ Իշխան ճանչեց օսմանեան գերիշխանութիւնն, և սիրալիր ընդունելութիւն գտաւ Սուլթան Ապտիւլ-Ազիզէ, որ Իշխանութիւն տալով, պատուոյն լցուց զնա։

Սերպիոյ ազատամբութիւնն և սերպ թագաւորութեան հրատարակման պարագայք ծանօթ են։ Երեք պատճառներ, Պուլկարիոյ դէմ անցեալ պատերազմն, առ աւստրիական քաղաքականութիւնն հպատակութիւնն և թագուհւոյն դէմ ամուսնալուծման խնդիրը սերպ ժողովրդը զզուեցուցին, և ուղղակա առաջնորդեցին անկման։

* * *

Մանչեսթր Օրէսիոնալ կ'իմանայ թէ զանազան գրոյցներ կը շրջին Աւստրիոյ կառավարութեան ընթացքին նկատմամբ, Սերպիոյ դէպքերուն առթիւ։ Կ'ըսուի, ի մէջ այլոց, թէ աւստրեան զօրքեր շարժում մը կ'ընեն դէպ ի սերպական սահմանագլուխը։ Բայց պէտք է վերապահութեամբ ընդունիլ այս կարգի զրոյցներ, որք մինչև իսկ եթէ հաւանական լինին, կրնան ճշմարիտ չլինել։

* * *

Միլան հրաժարեալ թագաւորն իւր բնակութիւնը պիտի հաստատէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ մէջ, Յապպիա, ուր ազարակ մ'ունի։

Նաթալի թագուհին Եալթա կը գտնուի այս պահուս, և շատ հաւանական կը համարուի որ Խնամակալութիւնն, ազգին կամքն յարգելով, ի Սերպիա հրաւիրէ զնա։

Մանաւոր հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Միլան թագաւորին հրաժարումը կատարեալ բարեկարգութեամբ տեղի ունեցած է, և հանդարտութիւնը բնաւ չէ խանգարուած Պելկրատի կամ դաւառաց մէջ։

Իւր հրաժարման առթիւ Միլան մեծ հացկերոյթ մը տուած է նախարարաց, դեսպանաց և ժողովրդեան երեւելեաց, և հրամանագիր մը հանելով, 116 անձանց պատուանշաններ բաշխած է։

Կ'երեւի թէ իւր թագադրութեան հանդէսին լուրը դիմամբ հանուած էր՝ ժողովրդեան ուշադրութիւնը դարձնելու թագաւորին բուն դիտաւորութենէն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ ԵՒ «ՓԻԿՕԹՈՒԹԻՒՆ»

ՆՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ ՓԻԿՕԹԻ ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅԹԻՑ ՎՐԱՑ

Փառնէլեան Դատական Յանձնաժողովն որոշեց առաջին տեղեկագիր մը մատուցանել Երեսփոխանաց ժողովոյն, նամակներու խնդրոյն վրայ, որ այնպիսի հեղերական վախճան մ'ունեցաւ՝ ինքնասպանութեամբ Փիկօթի։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնն այս տեղեկագրոյ մատուցման առթիւ հարցապնդում մը պիտի ուղղէ կառավարութեան Թաւշի հետ իւր հաներաշխութեան վրայ, որ ակներեւ է։

Լոնտոնէ կը գրուի թէ նախարարական ակմբոյ մէջ այս վիճաբանութիւն շատ հոգ կը պատճառէ։ Կը վախցուի քանի մը Պահպանողականներու դատարկութենէն։ Իսկ ազատական-միութենական կուսակցութիւնը միահամուռ որոշեր է այժ տալ կառավարութեան այս խնդրոյ մէջ։ Պահպանողականաց այս ազատական դաշնակիցներն երբեմն Պահպանողականներէն աւելի կառավարական են, կամ «աւելի արքայական քան զՆրքայն»։ Միութենական Ազատականներէն շատեր ապահով չեն որ վերատին պիտի կրնան ընտրուիլ, եթէ յանկարծ Երեսփոխանութիւնը լուծուի և նոր ընտրութիւնք հրամայուին։ Ուստի, կը զգուշանան նախարարական տարնաղ մը յարուցանելէ, և առ այս իրենց բոլոր այժով կը սատարեն նախարարութեան։ Վիճաբանութեանց մէջ եւս Միութենականք Պահպանողականներէն աւելի կծու ելոյթներ մը կը քննադատեն Կլատսթոնեանները, իրենց նախկին ազատական պաշտօնակիցները։

* * *

Մարիտէ եկած նոր հեռագրեր ինչ ինչ տեղեկութիւններ եւս կուտան Փիկօթի ինքնասպանութեան վրայ։ Կերեւի թէ Եւրոպոյ մէջ գտնուող անգլիական ամէն դեսպանութեանց Լոնտոնէ հրաման զրկուած էր հսկել Փիկօթի ֆիզիքական յատկանիշերը կրող Իռլանտացւոյ մը գալստեան։ Փետր. 28ին Փարիզէ Մարիտ հասաւ ուղեւոր մը, որ սպանիական ոստիկանութեան ուշադրութիւնն դրաւեց։ Ոստիկանք հսկեցին նորա վրայ, և երբ իմացան թէ դեսպանաց պատգամն ի՛նչած էր, ոստիկանութեան գործակալն, Անգլիոյ դեսպանատան իմացնելէ յետոյ իրողութիւնը, գնաց ձերբակալել զնա։ Մնացեալն յայտնի է։ Ինքնասպանին Փիկօթի լինելն հաստատուած է շրջորդիւ լուսանկարի մը զոր Լոնտոնէ ընդունած էր Մարիտի անգլիական դեսպանատունը։ Բայ ասա, Լոնտոնի ոստիկանութիւնը գիտէր արդէն թէ Փիկօթի ի Մարիտ կը գտնուէր։ Անցեալ հինգշաբթի, Թաշվի դատական գործակալ Պ. Սոմնի օգնական Պ. Շանդլն Մարիտէ սա հեռագիրն ընդունած էր։

«Եթէ կը հաճիք, խնդրեցէք Պարոն Ս. է որ լինէ զրկել ինչ որ խոստացաք լինէ, և գրեցէք առ Ռոբերտ Փոսսոնպի, Դեսպանաց Պանդոկն, ի Մարիտ»։

Պ. Սոմն անմիջապէս իմացուց ոստիկանութեան թէ Փիկօթի ի Մարիտ կը գտնուի, և Պ. Շանդլն, որ նոյն երեկոյին Իռլանտա կ'երթար, նամակ մը գրելով, յայտարարեց թէ ո՛չ ոք դրամական խոստում բրած է իրեն (Փիկօթի)։ Ոստիկանութիւնն եւս հեռագրեց Անգլիոյ դեսպանին ի Մարիտ՝ ծանուցանելով թէ Դեսպանաց Պանդոկն եկած ուղեւորը Փիկօթի ինքն է։

Փիկօթի ինքնասպանութենէն ետքն, իւր գրպանին մէջ գտնուեցաւ ինքեալ նամակ մը՝ ի Լոնտոն ուղղուած։ Հարցաքննիչ դատաւորը զայն բանալով, տեսաւ որ ստորագրութիւնն էր «ՓԻԿՕԹ»։ Կը կարծուի թէ այս նամակը թղթատան յանձնելու համար պանդոկն դուրս ելնելու վրայ էր, երբ ոստիկանութեան գործակալը ներկայացաւ զինք ձերբակալելու։

Մարիտի Բրէօ լրագրին ալ կը ծանուցանէ թէ Փիկօթ այս նամակն ուղղած էր առ Պ. Հէնրի Լապուշէր, Թրութ արմատական լրագրոյնմիաբանին, և ասով կը հաստատէր անդամ մ'եւս թէ Թաշվի հրատարակած նամակները չենծու էին։ Փիկօթ Մարիտ գացած էր՝ կարծելով թէ յանցաւորները փոխադարձաբար միմեանց յանձնելու դաշնագիր չկար Սպանիոյ և Անգլիոյ միջև։

ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ Պ. ՅԱՆՖԷՆ ՌՈՇՈՅԻ

Հավաս, հերքելէ յետոյ Փարիզի հանրածանօթ Քոնթուառ տ'Էաքօնթ դրամատան տնօրէն Պ. Յանֆէն Ռոշոյի ինքնասպանութիւնն, այժմ կ'ընդունի և կը ծանուցանէ նոյն դժբախտ իրողութիւնը։ «Փարիզի լրագրաց հրատարակած մանրամասն տեղեկութիւնք կ'ապացուցանեն, կ'ըսէ, թէ Պ. Յանֆէն Ռոշոյ ինքնասպան եղած է։ Ռոշիլի տունն և ուրիշ դրամատունք զերծնէք Քոնթուառ տ'Էաքօնթի տրամադրութեան ներքեւ դրած են, ի հարկին ապահովելու համար վճարումն այն ամէն գումարներու որք պահ դրուած են Քոնթուառի։»

Այս հեռագիրն հասկնալու համար, պէտք է յիշել թէ Պ. Ռոշոյի ինքնասպանութեան զրոյցը լսուելուն պէս ծանր անկում մը կրեցին Քօթուառի թուղթերն, և շատեր փութացին եւ ուզել իրենց պահ դրած գումարներն։ Հասարակութիւնը բնականապէս կը խորհէր որ եթէ Քոնթուառի գործերը բարւոք ընթացքի մէջ էին, ինչու համար Պ. Ռոշոյ յուսահատական վիճոյն մը դիմէր։ Այս յուսապարութիւնը չեզոքացնելու համար, ինքնասպանութեան լուրն հերքելու հնարքը խորհուեցաւ, որ սակայն չյաջողեցաւ։ Որովհետեւ Քոնթուառ տ'Էաքօնթի Թուրքիոյ հետ կատարուած այլ և այլ գործողութեանց եւս մասնակից դատուած է, և իւր անուն իկ Պոլիս յաճախ կը լսուի զանազան ձեռնարկութեանց վերաբերմամբ, կարեւոր է նշանակել թէ այս դրամատան դիրքը շատ խախտած չերեւիր, ապա թէ ոչ Ռոշիլեան տունն և ուրիշ դրամատունք համերաշխութեան այնպիսի ցոյց մ'ընելու չէին մղուիր։ Դրամատուն մը կրնայ մինչեւ իսկ մնանկութեան վիճակի հասնիլ, և ուրիշ դրամատանց օգնութեամբ տագնապն անցունելով, քիչ քիչ ինքզինք գտնել։ Այսպիսի տագնապի մը կրնար մատնուիլ Քոնթուառն եւս, եթէ ամէն անոնք որք տոկոսով դրամ յանձնած են իրեն՝ խմբովին դիմէին իրենց դրամն առնելու։ Դրամատուն մը ամէն վայրկեան պատրաստ դրամ չունենար՝ իւր բոլոր պարտքերը միահարկոյն վճարելու բաւական, և եթէ ուրիշ դրամատուններ օգնութիւն չդտնէ, մնանկանալ կը հարկադրի։ Բայց այս վտանգին դէմ ապահովեալ կ'երեւի Քոնթուառ տ'Էաքօնթի։

* * *

Ըստ նորագոյն տեղեկութեանց, Պ. Ռոշոյի յուսահատութեան պատճառ եղած են թէ իւր անձնական ունեցածներն և թէ իւր դրամատան մեծ վնասները Ռիօ Թինթոյի, Միսիսիպիի և մետաղներու վրայ։ Մարտ 1ին, պղինձի բաժնեթղթոց վրայ նոր անկումը տեղի ունեցաւ։ Պղինձի մթերքն յոյժ աւելցած լինելով, պղինձը բռնող սեղանաւորական խմբակը (սէնտիքան) հարկադրեցաւ շատ մը նոր ծախք ընել և դրամ փոխ առնուլ մեծ քանակութեամբ, որով երկիւղ տիրեց բաժնետերաց։ Որովհետեւ Քոնթուառը մասնակից էր նոյն խմբակին, մէկ օրուան մէջ 50 ֆրանքէ աւելի թնկան իւր բաժինք։ Այս գործողութիւնք աւարիկ մեծապէս վնասակար եղած են թէ՛ Դրամատան և թէ Ցնօրէնին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սոֆիայէ կը ծանուցուի թէ պուլկարական դրօշի խնդիրը լուծուած է։ Յայտնի է թէ Ֆերտինանտ Իշխան իւր պալատան վրայ Բոպուրկեան դրօշը դրօշը պարզած էր և ասով ազգային զգացումը վիրաւորած։ Նախարարաց Խորհրդոյ որոշման համեմատ, որուն հաւանած է Իշխանը, պուլկարական նոր դրօշն հնոյն պէս եռագոյն պիտի լինի, բայց սեւ ու գեղին շրջանակ պիտի ունենայ, և մէջ տեղը, կարմիր տարազու վրայ, պուլկարական առիւծը պիտի երեւի։ Նոր դրօշը պիտի պարզուի Իշխանին Սոֆիա վերադարձին առթիւ։

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ՁՄՐԱՆ

Մինչ Կ. Պոլսոյ մէջ ձմեռը վերադառնալու երեւոյթ ունի, պէտք չէ մոռնալ թէ, Օտեսայէ եկած նոր հեռագրաց նայելով, Ռուսիոյ մէջ ձեան փոթորիկները

–) 17) –

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ՖԷՐՆԱՆՏ

—Սակայն մարդս իր տեսածին հաւատալու պարտաւոր է, պարոն։

—Տիկին տը Պառթէլէ պահ մը առաջ կ'ըսէր ինձ թէ ձեր ամուսնութիւնն աւելի սիրային ամուսնութիւն մը եղած է քան պատշաճաւոր ամուսնութիւն մը։ Կա՛մ պիտի էր ըսածն և կա՛մ տարօրինակ կերպով պիտի զարմանամ ձեր երջանկութիւնը խանգարելնելուն։ Սէրը, քաջ գիտեմ, և դուք իսկ կ'ըսէիք այժմ, առոյգինչ կը գրէ ընկերական ամէն պատշաճութիւններ։ Ընտանեկան համաձայնութեանց մէջ սիրտը գործ չունի։ բայց այն ժամանակ խոստովանած կ'ըլլաք թէ Մօռիս չէր սիրեր զձեզ։ Աւասիկ ինչ որ կ'ապացուցանէ իր արդի կացութիւնն, աւասիկ ինչ որ կրնամ եզրակացուցել եւ։ և, վերջապէս, աւասիկ ինչ որ կը զայրացնէ զիս։

Ֆապիէն համոզման այնպիսի բուռն շեշտով մը, զգացման այնպիսի զօրաւոր արտայայտութեամբ մը խօսեցաւ որ Քլօթիլտ չհամարձակեցաւ աչքերը վեր բարձրացնել։ Միեւնոյն ժամանակ, վախցաւ Թենէն շուարած, տարտամ վարանման մը մատնուած էր, եւ կը համակուէր զարմացմամբ եւ յուզմամբ այն տպաւորութեանց որք այնքան տարօրինակ կ'երեւէին իրեն որքան նոր էին բոլորովին, Ֆապիէն ժամանակն օգտակար կերպով կը գործածէր, կշռելով իր արտասանելիք մէն մի խօսքին կարեւորութիւնը եւ ջանալով ուսարանել ինչ որ կ'զգար Քլօթիլտ, առանց սակայն այն ստիճան առաջ երթալու, որ մանկամարդ կնոջ զգալիք յուզումը սոսկման չիրոխուէր։

Պահ մը այն մտքական նայուածքներէ մին յառնէլէ յետոյ որոց իրենց վրայ ծանրանալը կ'զգան կանայք, խօսք առաւ վերըսսին։

—Պիտի ներէ՞ք, տիկին, ըսաւ հառաչելով, որ ձեր մտածութիւններն ընդմիջեմ, իմիններս հաղորդելով ձեզ։ Արքի կացութեան եզականութիւնը թոյլ կուտայ կարծեմ որ մեր միջեւ տեսակ մը ջոնահութիւն հաստատուի որուն շնորհիւ ներէք ինձ ինչ որ պիտի ըսեմ ձեզ։ Դուք Մօռիսը կը սիրէ՞ք ըսիք։ անշուշտ այնպէս կը հաւատաք և այնպէս պէտք է հաւատաք։ սակայն ճշմարիտ սէր չի կայ առանց նախանձու։ և մինչեւ ցարդ, կա՛մ շնորհիւ ձեր անձին վրայ ունեցած ազդեցութեան՝ ծածկեցիք և կա՛մ բնաւ չունեցաք այն բուռն շարժումներէ մին որք ճշմարիտ սիրոյ մը նշանակ են, որք հանդիսաւ չեն թողուր մարմինը և վասն յաւէտ կը թունաւորեն կեանքը։ Բայց եթէ ձեր սէրը տակաւին չյայտնուեցաւ այդպիսի սոսկալի նշաններով, այլ սակայն այդ սէրը գոյութիւն ունի, գուցէ ինքզինքիդ վտանգի կ'ենթարկէք այս տեղ ընդունելով կին մը որ ձենէ խլած է սիրտ մը որում տիրապետելու իրաւունք ունիք ո՛չ միայն իրր ամուսին, այլեւ իրր ուրիշ կիներէ գերադոյն կին մը։ գուցէ, կ'ըսեմ, խոհեմութիւն է հեռացուցեալ այդ կինը և յանձնարարել ինձ որ կանխամտածեալ տեսակցութիւնը խզեմ։ Բաւական է որ բառ մը միայն ըսէք, դեռ ժամանակ կայ . .

—Բայց, պարոն, պատասխանեց Քլօթիլտ, անհամբերութեան թեթեւ շարժումով մը, կը մտնաք թէ Մօռիս մահմերձ է և տոքթորը կ'ըսէ թէ այդ կընոջ ներկայութիւնն վիայն կրնայ փրկել զինքը։

—Ճշմարիտ է, տիկին, ըսաւ Ֆապիէն որ կը զուարճանար դանակը խաղցնելով Քլօթիլտի սրտին մէջ։ այլ այդ կինը կեանք և առողջութիւն պարգեւելով Մօռիսի, ենթադրելով որ իր ներկայութիւնն այդ հրաշալի արդիւնքն ունենայ, այդ կինը պիտի պարգե՞ւէ նաև ողջմտութիւն։ Խորհեցէ՛ք, տիկին, ձեր ամրողջ կենաց անդորրութեան հետ կը խաղաք։ Պիտի տեսնէք այդ կինը, բայց այն տեսակէտն որով պիտի դիտէք զինքը, պիտի բարձրացնէ իր առաւելութիւնները, սնոտի՝ յաչս իմ, այլ որք իրական գերազանցութիւններ պիտի թուին ձեզ։ Դուք պշրասէր չլինելով, չգիտնալով թէ ի՛նչ առաւելութիւններ ունիք, դուք անգին շնորհօք և իրական ձիրքերով օժտեալ՝ թերեւս ինքզինքիդ իրմէ ստորին համարիք, վասն զի ինք ըրած պիտի ըլլայ ինչ որ դուք չէք ըներ։ այն ժամանակ թերեւս ձեր հաստատութեան սխալանօք, պիտի զգաք որ ձեր հոգւոյն մէջ կ'անցնի սատիկ թոյնը նախանձու՝ այդ անվերջ ոսանքաց, այդ անվախճան վշտաց։ յայնժամ կարող չպիտի ըլլաք արուեստաբար բնականէն զանազանել։ արուեստակեալ ձեւերը բնածին շնորհաց տեղ պիտի առնուք։ փայլուն ու սրախօս բառերը նախամտածաբար պիտի համարիք երկչոտ զգացումն որ չհամարձակիր արտայայտուիլ։ Զինքը պիտի տեսնէք, տիկին, առանց ինքզինքնիդ տեսնելու, պիտի ըսէք, առանց ինքզինքնուզելու, և դժբաղդ պիտի ըլլաք, վասն զի այնպէս կը հաւատաք թէ յիրաւի ձեզմէ գերազոյն է նա, վասն զի ես հոս չպիտի ըլլամ շարունակ ձեզ ըսելու համար։ դուք, տիկին, այդ կնոջմէն բարձր էք, ինչպէս ադամանդ մը ծաղիկէ մը, և ասող մը ադամանդէ մը»։ Դժբաղդ պիտի ըլլաք և կամ չպիտի սիրէք ձեր ամուսինը։

Ֆապիէնի նայուածքն ու ձայնն այն ստիճան ջերմ եւ համոզակեր արտայայտութեամբ մը ոգեւորեալ էին, որ Քլօթիլտի յուզումն առաւել տեսանելի եղաւ։ Սակայն, մանկամարդ կինը, բուռն ճիգ մը ընելով, շարունակեց ինքզինքը զսպել։

—Կը մոռնաք, պարոն, պատասխանեց, թէ այսօր խնդիրն իմ վրայ չէ, այլ Մօռիսի վրայ, թէ ես չեմ որ մայր մը դողացնել կուգամ, եւ շնորհակալ ըլլալով հանդերձ ձեզ որ հոգ կը տանիք ինձ նկատմամբ, գուցէ իրաւունք ունիմ զարմանալու այն չափազանց եռանդեան վրայ զոր ցոյց կուտաք իմ դժբաղդութիւնս ինձ պարզելու համար։

—Այդ եռանդը չպիտի զարմացներ զձեզ բնաւ, եթէ կարենայիք սիրաս կարդալ եւ իր իսկ արժէքով գնահատել այն զգացումն որ կը մղէ զիս եւ եթէ այս կերպով համոզուէիք թէ ձեր շահն իմ լաւագոյն բարեկամս շահն աւելի առընչութիւն ունի ինձ հետ։

Այս անգամ խոստովանութիւնն այն ստիճան ուղղակի էր որ Քլօթիլտ չկրցաւ սոսկման չարժում մը զսպել։

—Կը չարունակեմ մտիկ ընել ձեզ, պարոն, բայց կը դադրիմ զձեզ հանկարել, ըսաւ ցուրտ եւ դգուշաւոր ձայնով մը։

—Այո՛, ճշմարիտ է, ներեցէ՛ք, տիկին, ներեցէք, ըսաւ Ֆապիէն շփոթութիւն մը կեղծելով զոր չէր զգար բնաւ։ կը մոռնայի թէ ձեզմէ ճանչցուելու պատիւն ունիմ։ ուստի հարկադրեալ եմ վայրկեան մը իմ անձիս վրայ խօսիլ ձեզ, տիկին, փոխանակ ձեր անձին վրայ խօսելու։ բացատրել ձեզ բնաւորութեանս մեկ եզականութիւնը կամ լաւ եւս սրտիս մեկ այլանդակութիւնը։

Կանգ առաւ պահ մը, արտասուք փայլեցան աչքերուն մէջ եւ թուեցաւ թէ սաստիկ յուզում մը ձայնը կը խեղդէր։ Քլօթիլտ չարունակեց մտիկ ընել ակամայ։

(Շարունակի)

կը շարունակեն մեծ սաստկութեամբ։ Բիէվի երկաթուղին փակուած է ձեան կոյտերու տակ, թէպէտ Օտեսայի մօտ գիծերը դեռ կը բանին։

ԱՄԵՐԻԿԱ

Միաց. Նահանգաց նոր Նախագահին՝ Զօր. Հարրիսընի՝ հաստատման առթիւ, մեծ հանդէսներ եղան ի Նիւ-Եորք։ Պարահանդէսներ տուին Սպիտակ Տան մէջ (Նախագահական Պալատն) և դուրսն։ Այս պարահանդէսներու առթիւ, նոր Նախագահին կինը բացարձակ յայտարարեց թէ ուսմերկ չպիտի ներկայանայ, և թէ ինք անձնապէս հակառակ է նորաձեւութեան այս սովորութեան։ Իւր աղդեցութեան չափով, Տիկին Նախագահուհին պիտի աշխատի եղեր այս սովորութիւնը բառնալ ամերիկեան ընկերութեան մէջէն։

Շաբաթ օր Փարիզի մէջ լուր ելաւ թէ Տիկին Սառա Պէրնառ մեռեր է։ Այս լուրը չատուգուեցաւ. բայց իր ամուսին Պ. Տամալա ծանրապէս հիւանդ է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան երկէ առաւօտ կայս. պալատ երթալով տեսակցեցաւ երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի հետ։ Տ. Յարութիւն Սրբազան Երուսաղեմայ պարտուց խնդրոյն առթիւ աղերսագիր մը յանձնեց Ն. Վսեմութեան և խնդրեց մատուցանել զայն Վեհ. Սուլթանին։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը շրջաբերականներ ուղղեց մայրաքաղաքիս բոլոր քարոզչաց, յանձնարարելով որ յառաջիկայ կիւրակէին մինչեւ Նոր Կիւրակի պնակներ շրջագայեն եկեղեցեաց մէջ ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցին և քարոզիչք եկեղեցւոյ բեմէն յորդոր կարդան ժողովրդեան որպէս զի իրենց նպաստը չմնայեն ազգային այդ մեծ հաստատութեան։

ՀԱՆԴԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՇՆՈՒԹԵԱՆ ԱՇՏԻՇԵԱՏԻ ՏԱՃԱՐԻՆ

Սամսթիոյ Սահակեան դպրոցաւարտ սաներէ հանդանակուած է 300 ղրուշ։ Այս հանդանակութեան առաջնորդ եղած է Պ. Հերակլէս Նշանեան, Սասաթիացի պատանի մը, յորդորեալ իւր յարգելի ուսուցչէն, Հրանդի հրաւէրէն։

Հանդանակութիւնը կը շարունակուի։

ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑ

Թատերական Ներկայացման

1889 փետրուար 12ի կիւրակէ գիշերն ի Շահզատէ Պաշի Օսմանեան թատեր մէջ ի Նպաստ Ակնայ Ապուչէխ գիւղի Վարագայ Սանուց և Գումգարուի Ուսումնասիրաց ընկերութեանց արուած ներկայացման.

ՄՈՒՏՔ	ՂՐՇ.
Սպառած տոմակք	7993
Նուէր զանազաններէ	310
	8303

ԵԼՔ	
Դերասանական խումբ և թատրոն	3000
Զանազան ծախք	483
Զուտ հասոյթ	4820
	8303

Հաշուեցոյցիս մէջ տեսնուած 4820 ղրուշի զուտ հասոյթին 2410 ղրշն յանձնուեցաւ Ակնայ Ապուչէխ գիւղի Վարագայ Սանուց ընկերութեան և մնացեալ 2410 ղրշը Գումգարուի Ուսումնասիրաց ընկերութեան Գանձապետաց։

Ի Դիմաց Մասնախմբի

Գանձապետ — Ատենապետ

ԳՐ. Ց. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ — ՊՈՂՈՍ ԷՖԷՆԴԻՆԵԱՆ

Ի վերեւ նշանակեալ 4820 ղրշը կէս առ կէս ընդունած ըլլալնուս կ'ստորագրենք.

Գումգարուի Ուսումն. Ընկեր. — Ակնայ Ապուչէխ գիւղի Վարագայ Սանուց Ընկերութեան

Գանձապետ — Գանձապետ

ԳՐ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ — ՆԻԿՈՂՈՍ ՏԱՐԽԱՆԵԱՆ

Հանդէս Սմբատեան մարտի ամսաթիւը կը պարունակէ՝ Տառադարձութեան խնդիր։—Փ. Բիւզանդացի։—Բրաւունք հայոց։—Պերսիզոլոյ սեպագիրք։—Սկզբնաւորութիւնք Եդեսիոյ Եկեղեցւոյն և Աբգարու զրոյցը. — Մատենասասան. — Խաչ ու Ծեփիլ։—Այլ եւ այլք։ — Բաղաքական տեսութիւն (Պատերազմ Մոլդքէի)

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տնօրէն Խորհուրդս՝ հարկ համարեց ի Նպաստ ընկերութեանս կազմակերպեալ արուեստական վիճակահանութիւնն տոմակաց մի մասին դեռ անվճար մնալուն պատճառաւ յետաձգել մինչ 5 մարտ կիւրակէ։

Զայս ի գիտութիւն Պատ. թաղեցւոց ծանուցանելով, խնդրենք որ բաւեհաճին մինչ չաբաթ 4 մարտ Տնօրէն Խորհրդոյս հաստատեալ փոխարէնն իրենց ընդունած տոմսից։

Ի դիմաց Տնօրէն Խորհրդոյ

Մաքրուհեան Ուսմ. Ընկեր.

Ատենադպիր. — Ատենապետ

Մ. Ն. ԿԻՎՐԻԿԵԱՆ — Մ. ՊԵՃԼԻԿՃԵԱՆ

1889 փետր. 24

Պէշիկթաշ

ՆԵՐՍԷՍԵԱՆՑ ՀԱՅԳՊԱՏԱՆԱԿԱՆ

Երկար ատեն Բերա չպիտի մնանայ փետրուար 21ի երեքշաբթի գիշերն, յորում Ներսէսեանք կը տօնէին իրենց հաստատումն ի Բերա, մեծ պարահանդէսով մը։

Այդ գիշեր Ներսէսեանց ապարանքն հաւաք Ե դէպ էլչիներու պալատն մը իբր մէկ մասնարկարը կ'երեւէր եւ տանտիրուհիք, Տիկնայք Ներսէսեան և Պաղատեան և Օրիորդ Ներսէսեան, իրենց արեւելեան հիւրասիրութեամբ ու եւրոպական ամենանուրբ կրթութեամբ Պոլսոյ Հայ-Լաֆին կը պարդեւէին բերկրալի հրճուանաց ժամեր։ Իսկ տանտէրերը, Գրիգոր էֆէնտի Ներսէսեան և Ներսէս պէյ, ամեն ջանք ի գործ կը դնէին ամեն կերդ զոհունակութիւն տալու համար իրենց հրաւիրելոյս։

Կէս գիշերէն երկու ժամ առաջ հրաւիրեալք կը մտնէին յապարանս Ներսէսեանց և մինչեւ առաւօտեան ժամ տասներկուք կայթ ու պար, հրճուալից խօսակցութիւնք ցնծութեան մէջ կը պահէին բաղմախուռն հրաւիրեալներն։ Աւելորդ կը համարինք յիշատակել ներկայ հայ ընտանիքներն, որովհետեւ Բերայի գրեթէ բոլոր հայ բարձր տոհմն անդ էր, հայհոգեկան հասարակութեան երեւելի ընտանեաց հետ։ Օտարաց մէջ կը նշմարուէին Պաք պէյ և օրիորդ Պաք պէյ, Պ. Ֆոն Հաս, Վիլիթոր էֆէնտի և Տիկիններ, Պ. Միկայլա էն էն. Զորս կոզմ, հրաշալի արդուզարդիր և ակնախտիպ դէմքեր։

Նշանաւորներն ակներեւ կ'ընծայէր թէ ինչպէս կարելի է իշխանավայել ճոխութեան մը միացնել ամենէն նրբին ճաշակ մը։

Այս պարահանդէսի նկարագիրն Աբէ-Եէլի մէկ քանի սիւնակները կրնայ դրաւել, այլ այսքան հաճոյս յիշատակութեամբ կը շատանանք, յայտնելով միայն թէ, բոլոր ներկայից խոստովանութեամբ, Ներսէսեանք՝ որպէս ամենուրեք՝ ի Բերա եւս էական տարը մը կը կազմեն Բերայի հայ ընկերակցութեան մէջ։

* *

ՆԵՐԲԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՑ

Պէրլինի կուսակալ անուանուեցաւ Աստանայի նախորդ կուսակալ Բաիֆ փաշա։

Սէրասքիրի Եէնիճէ Վարտար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Լասիրի նախորդ գայմագամ Ճէմիլ էֆէնտի։

— —

Սանկիէի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Ծովային Նախարարութեան թղթակցութեանց գիւանի քարտուղար Շերէֆէտտին էֆէնտիի։

Սալիսէի ատիճան՝ նոյն գիւանի քարտուղարներէն Հաֆիզ Ահմէտ էֆէնտիի։

— —

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ փոարգրիչ Պ. Զանոթիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ծովային վիրաբոյժ Ահմէտ էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն այն ծառայութեանց զորս մատուցած է Գասրմ փաշայի արկածին վիրաւորելոյ։

— —

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ

Վեհ. Սուլթանը 4000 ոսկի շնորհած է իբրեւ ճամբու ծախք կրօնական վարժարաններու այն աշակերտաց որք Բամազան ամսոյ նախընթաց երեք ամիսներու մէջցին (իւչ այլար) գաւառները կերթան։ Կայս. այդ պարգեւն մէճիտիէ դրամի վերածուելով բաշխուած է 10,651 աշակերտաց և միանգամայն ամենց որք հիւանդութեան պատճառաւ ասա կը մնան և կամ հիւանդանոցներու մէջ կը դըտնուին։

— —

ՊԷՐՈՒԹԻ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼ

Պէրութի նոր կուսակալ Բաիֆ փաշա երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Ներքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

Բաիֆ փաշա մէկ շաբաթէն իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի, որովհետեւ կայս. կառավարութիւնն, ի նկատ առնելով Պէրութի կարեւոր դիրքը, յարմար չէ դատած առանց կուսակալի թողուլ այդ նահանգը։

— —

ԼԵՏԻ ՀՈՒԱՑԴ

Անգլիական գեսպանուտի Լէտի Հուսդ երկու օրէ ի վեր ծանրապէս հիւանդ է և կը դարմանուի Տոքթ. Սառէլի ձեռամբ։

— —

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Աւստրիական գեսպան Պառոն տը Բալիչէ նախընթաց երիկուն սերպիական դեսպանատունն երթալով երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ գեսպան Պ. Նովաքովիչի հետ։

— —

Բ. ԴՈՒՌՆ ԵՒ Պ. ՏԸ ՀԻՐՇ

Կայս. կառավարութեան պատուիրակք՝ Վսեմ. Դաբրիել էֆէնտի և կէշէր էֆէնտի ու Պ. տը Հիրշ պատուիրակ Պ. Կրօսհոյզ նախընթաց օր ի նիստ դումարուեցան ի Բ. Դուռն, կարգադրելու համար հինգերորդ իրաւարարին վճռով վճարելի գումարին մանրամասնութիւնները։ Կ'երեւի թէ կայս. կառավարութեան պահանջքն պիտի զեղչուին մինչ գումարներ, արեւ. երկաթուղւոյ միջոցաւ զինուորականաց և այլոց ձրիարար փոխադրման համար մինչեւ նան չորս իրաւարարաց վճռով կայս. կառավարութեան վճարելի գումարին տակաւ մէկ տարիէ ի վեր։ Այս կերպով Պառոն տը Հիրշի վճարելիք գումարը՝ 27 ½ էն 26 ½ միլիոնի իջած է և սոյն կարգադրութեանց արդիւնքը նախարարաց խորհրդին մատուցուած է։

— —

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿԸ

Եղմնական նախարարութիւնը փետր. 17էն մինչեւ 23 հետեւեալ գումարները վճարած է ի հաշիւ ամսաթոշակաց։

Գումարնախորդ վճարմանց 28,591,124 ղրուշ։ Կայսերական գերդասանին՝ 140,280 ղրուշ, Սպարապետի Դրան՝ 650,000, Ծովային նախարարութեան՝ 256,000, Թղթանօթարանին՝ 76,763, Բ. Դրան՝ 178,182, Արտաքին գործոց նախարարութեան՝ 55,000, Շէյխ-Իւլ Իսլամի Դրան՝ 144,424, Դատական նախարարութեան՝ 67,500, Կրթական նախարարութեան՝ 60,000, Սուլթանկէյ վարժարանին՝ 50,000, Եվդոքիի նախարարութեան՝ 36,000, Մալկէի պաշտօնէից՝ 31,222, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան՝ 21,000, Հաշուակալութեանց Դիւանին՝ 16,556, Ոստիկանութեան՝ 56,250, Ժամանմանները՝ 55,350, Դաղթականաց վարչութեան՝ 6,000, Մերկայնին 35,456, Քաղաքային բժշկական վարժարանին՝ 5,000, անպաշտօն և հանդստեան կոչուած պաշտօնէից՝ 103,031, կարմնաւոր ամսաթոշակաց՝ 80,000, հանդրտեան թոշակի Վարչութեան՝ 22,711, զինուորական հանդստեան թոշակի Մնաւուկին՝ 20,000, պաշտպանական նաւավարաց՝ 1890 և Արբանի փաղերանոցին՝ 31,603. ընդհանուր գումար 30,791,843 ղրուշ։

— —

ՕՈՅՆ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏԷ

Ֆէնէրի Պատրիարքարանի թերթը՝ Լէյլէյ-Ռէյ Աւէրիս կոչեալ թէ Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին խնդրանօք, Դատական և կրօնական գործոց նախարարութիւնն յատուկ շրջաբերականաւ հրահանգ զրկեր է կուսակալներուն որպէս զի, ի հարկին, իրենց աջակցութիւնը չզլանան յոյն մետրապոլոյտաց՝ գանձելու համար իրենց թեմերու տուրքերն ի դատաւոր։ Կերեւի թէ քանի մը վիճակաց մէջ մետրապոլիտք մեծ դժուարութիւն կը կրեն այդ արոց գանձման համար որք սակայն իրենց եկամտի միակ աղբիւրն են։

— —

ՍԻՐԲԷՃԻԻ ԿԱՅԱՐԱՆԸ

Ի Սիրբէճի կառուցեալ երկաթուղւոյ նոր կայարանին շինութիւնն, որ ժամանակէ մը ի վեր դադրած էր, վերստին սկսուած է։ Կ'ըսուի թէ այդ շէնքին համար 50,000 ոսկի ծախսուելով Եւրոպոյ ամէն հռչակաւոր կայարանաց նման պիտի շինուի։ Կայարանը պիտի լուսաւորուի էլեկտրական լոյսով։

— —

ՊՈԼՍՈՅ ԿԱԶԵՐԸ

Այն ընկերութիւնն որ մինչեւ հոսացած էր Պոլսոյ փողոցն կազերու թիւը բազմապատկելու, և կազարանը վերանորոգելու, համար յեսի գուլէ կազարանի կից ընդարձակ գետինը գնելովնոր կազարանի շինութեան ձեռնարկած է։ Կ'ըսուի թէ նոյն ընկերութիւն այդ կողմերը հասարակաց ընդարձակ պարտէզ մը ևս պիտի հաստատէ։

— —

ԹՈՒՐԲԵԻՀԵԼԵՆԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Բ. Դուռը ծանուցեր է մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպան Պ. Քունտուրիոթիի թէ սկզբամբ կ'ընդունի օսմանեան երկաթուղւոյ յունական գծին հետ միացման առաջարկը, սակայն վերջնական համաձայնութիւն դոյացնելէ առաջ, կ'ուզէ ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առնուլ ի պահպանութիւն իւր շահուց և մանաւանդ Սելանիկի վաճառականութեան։

— —

ՀԱԼԷՊ

Պետական խորհրդոյ վերաքննիչ ճիւղին ընդհանուր դատաստաղ Եանքօ էֆէնտի, որում պաշտօն յանձնուած է քննել ի Հալէպ տեղի ունեցած ինչ ինչ զեղծումներն, անդ ժամաներ և միանալով Մալիլէի կողմէ կարգեալ քննիչ Սիւլէյմանն պէյի՝ իւր պաշտօնին ձեռնարկեր է։

— —

ՈՂԲՈՒԱՅՑ ՏՈՒՐՔ

Եղմնական նախարարութիւնն հրահանգ ուղղեց ամեն կողմ որ ոչխարահամարի պաշտօնեայք, ըստ տրամադրութեան յատուկ հրահանգին, ժամանակին ընտրելով, ոչխարի տուրքն որոշեալ ատենին գանձուի ամբողջովին առանց ո և է առկախ պահանջք թողլու։

— —

Տէօշ Պանք դրամատան վարչական խորհրդոյ ատենապետ Պ. Սիմէոն շաբաթ օրը մայրաքաղաքս կ'ապատուի։

—Պ. Թօք որ Բերայի և Գալաթիոյ գլխաւոր փողոցները կազով լուսաւորելու արտօնութիւն խնդրած է, Լոնտոնէն մայրաքաղաքս եկած է այս մտօք բանակցութիւններ կատարելու համար։

—Մէխէ-Լա շոգենաւն որ երէկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը կ'ապատուէր, չի հասաւ, որովհետեւ Վառնայի առջեւ տիրող փոթորկին անհնար կ'ընէր որ այդ շոգենաւ ծովեզերք հանդիպելով, թղթատարական պայուսակներն առնու։ Մէխէ-Լա փոթորկին սաստկութեան պատճառաւ Քալաքրի կոչուած խորշը գնացած էր ապաստանիլ, և հաւանական է որ այսօր գայ ի Պոլիս։

—Բիսոսի շուէյտական հիւպատոս անուանուած է հելլենացի Պ. Նիքօլա Միշել Գոլա, որոյ պաշտօնը վաւերացած է Բ. Դրան կողմէ։

—Հիւսէյին անուն ձիավար մը երէկ Սկիւտարի մեծ պահականոցին առջեւէն իւր ձիովսրնթաց արշաւած պահուն 7 տարեկան տղայ մը գետինը տապալելով վիրաւորեց։ Ոտիկանք անմիջապէս ձերբակալեցին Հիւսէյինը։

—Եանեակ նահանգին վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին նախագահ Սալիհ Մուխլիս պէյ երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—Սէրէզի Յունաց մետրապոլիտ Տ. Քոսդանդինոս երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Սէլանիկի համրով։

—Երէկ Խասգիւղի զինուորական նախապատրաստական վարժարանի աշակերտաց պատանի մը շոգենաւ նստելու միջոցին անգոյշ շարժմամբ մը ծովն ինկաւ, և մազ մնաց պիտի խեղդուէր եթէ Յակոբ անուն հայ երիտասարդ մը քաջալէս օգնութեան չհասնէր և չազատէր։

—Երէկ ժամ 6ին միջոցները Գալաթիոյ մեծ պողոտայէն անցնող վարձու կառք մը, որ սրընթաց կ'արշաւէր, 50 տարեկան մարդ մը տապալեց։ Կառքին անիւները մարդուն ճակտին վրայէն անցան եւ ծանր վէրքեր պատճառեցին նմա, որ այժմ անոյտ վիճակի մէջ կը գտնուի։

—Թուրք լրագիրք ամեն օր կը ծանուցանեն թէ խարխուլ շէնքեր ու պատեր կը գտնուին մայրաքաղաքիս այլ եւ այլ կողմերն։ Այդ խարխուլ շէնքերէ ու պատերէ մէկ քանին փլած են առանց ոեւէ վտանգ պատճառելու։

—Ոստիկանութիւնն այս օրերս Բ. Հիսարցի տղայ մը ձերբակալեց, որ իւր մարմնոյն կոտրելով մէջը գտնուած 300 ոսկին գողցած էր եւ ցարդ փախստական կը թափառէր։ Տղան հարցաքննուելով պատասխանեց թէ այդ ստակ երկու հարիւր ոսկին յանձնած է մատվաճառի մը, որ նոյնպէս հարցաքննուելով յայտարարեր թէ միայն 15 ոսկի ստացած էր։ Ոստիկանութիւնը կը շարունակէ իւր քննութիւնները։

— —

Ընթերցողաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք մեր այս աւուր Գ. երեսին մէջ հրատարակեալ ԺԱՆ ԲՈՍԱԼԹԻի ծանուցման վրայ։ ԺԱՆ ԲՈՍԱԼԹԻի կարասեաց վաճառատունն արդէն հասարակութեան ծանօթ է իւր ընտիր ապրանքներով որք դիւրամատչելի գներով կը վաճառուին։

Եթէ կը հաւաք, Ժէլատէլի Բաղէյլներ առէք, որք շնչառական գործարանաց հիւանդութեանց մէջ զգուշական և բուժիչ միակ դարման են։ Բոլոր միւս Բաղէյլներէն գերազանց են և արագապէս կը բուժեն հազ, հարբուխ, շնչարգելութիւն, կոկորդի ցաւ եւն Զգուշաձայն կեղծերէն և նմանութիւններէն։ Н

Ի Կ. Պոլիս կեդրոնատեղիքն են Ի Պոֆ Մարշէ—Դեղագործական մթերանոցն — Ն. և Յ. Քանդուբ եղբարք—Թիմոս—Նէստլեր—Թէտորիտէս—Վենան Գասարեան— Տ. Մ. Մէզիրի— Ա. Գասարիան—Ա. Բէնդորիաեաս — Նէստէլ-բօս և ընկ. [Պոլիս]։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

ՍԵՐՊՈՒՈՅ ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Պելկրատ, 6 մարտ.

Այսօր հրատարակեալ Յայտարարութեամբ մը, Միլան թագաւորը կը յայտարարէ թէ կը հրաժարի գահէն զոր կը թողու իր որդւոյն, որ Սերպիոյ թագաւոր կը լինի Աղէքսանդր Ա. անուամբ։ Սա մինչեւ որ չափահաս լինի, խնամակալութիւն մը պիտի կառավարէ երկիրն, և այս խնամակալութիւն կազմուած է Պ. Ռիսթիչէ և Փրոթիչ ու Պելիմարքովիչ զօրավարներէն, զորս Միլան թագաւոր կը նշանակէ Սահմանադրութեան համեմատ։

Արքայական իշխանութեան փոխանցումն այսօր միջօրէին տեղի ունեցաւ Պելկրատի արքայական պալատն մէջ։

Պելկրատ, 7 մարտ.

Միլան թագաւորն, իր հրաժարումը ծանուցանելու համար առ սերպ ժողովրդն ուղղած յայտարարութեանը մէջ, կը յիշեցնէ թէ Սբուիչենային յայտարարած է որ նոր սահմանադրութիւն մը կուտար իր որդւոյն համար և որպէս զի Սերպիա ամէն ջանք ի գործ պիտի դնէ ի ներքուստ և յարտաքուստ արդարացնելու համար Պելգրէնի վեհաժողովոյն որոշումներն, որ հաստատած է Սերպիոյ անկախութիւնը։

Նոր թագաւոր մը կը բացուի, կ'ըսէ Թագաւորն. այժմ կուսակցութեանց կը վերաբերի արդարացնել երկրին յայտնած վստահութիւնն։ Յաւարտ բանից կը խնդրէ մտնալ փոխադարձ գժպատահութիւններն և հաւատարիմ լինել նոր Թագաւորին։

Պելկրատ, 7 մարտ

Աղէքսանդր թագաւորին առաջին նախարարութիւնը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Պ. Կրուիչ, նախարարապետ և նախարար արտաքին գործոց.

Պ. Ճուրիչ, պատերազմական գործոց.

Պ. Թաշանովիչ, վճառականութեան.

Պ. Վուիչ, երկրագործոց.

Պ. Միլոշովիչ, ներքին գործոց.

Պ. Ժէրչիչ, դատական գործոց։

ԻՆԵՌԱՅՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պ. ՏԱՆՖԷՌ ՌՈՇՌՈՇԻ

Բարիզ, 6 մարտ

Լրագրաց հրատարակած մանրամասն տեղեկութիւնք կ'ապացուցանեն թէ Պ. Տանֆէռ Ռոշշ ինքնասպան եղած է։ Ռոշիի տունն և ուրիշ դրամատունք զիրենք Բանթուառ տ'Էսքանթի արամադրութեան ներքեւ դրած են, ի հարկին ապահովելու համար վճարումն այն ամէն գումարներու որք պահ տրուած են Բանթուառի։

— —

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ

Լոնտոն, 7 մարտ

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկիրը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկիրը՝ հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ—	
յաւելում—անգլ. ոսկի	280.000
Պանքնոթք ի պահեստի—	
յաւելում—անգլ. ոսկի	856.000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազում—անգլ. ոսկի .	68.000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ—42 78 %	

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Երեւելի տաճկարան Արիկեան Մեծ. Մինրան էֆէնտիի սոյն երկը խիստ հեշտ և դիւրին եղանակաւ կ'ուսուցանէ Օսմանեերէնի շարադրութեան ամենակարեւոր հիւղին օրէնքներն՝ աւանդեալ ձոն հրահանգներով։ 298

Գին 100 փարայ

ԴՐԱՄԱԳԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 24 փետրվար

Դահեկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ		
3 ամիս Լոնտոնայի վրայ (Պանքայի)		110 5/16
3 » » » (վճռական)		110 9 3/4
3 » Բարիզի » (պանքայի)		23 85
» » » (վճռական)		22 23
Օսմանեան Քօնսոլիտէ		
Երէկ երեկոյ գոց. (Մինչ. ! . Սերի		17 15
Պօրսայն գոցուելէն վերջը	»	17 11
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 5
Կէս օրին	»	17 6
ԻՍԹԵԳԾԱՅԻ ՏԱԲԵԼԻ		
Երէկ երեկոյ		43 33
Այս առաւօտ		43 20
Կէս օր		43 17
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹԼԹՈՅ		
Փոխառութիւն	Ա. Սերի	28
»	Բ. »	16 10
»	Գ. »	17 6
ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ		
Սօսիէթէ ֆէներալ	Անգլ. Լ.	4 28
Բրէտի ֆէներալ	Օսմ. »	9 13
Պանք տը Գոնս	» »	7 26
Սօս. Շանտ է վալէօր	» »	4 39
Թրամուէյ	» »	487 1/2
Բուսիէլի երկաթուղի	Ֆր.	40
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	— —
Բաժնեթուղթ Լայիսմի	»	110
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 4
Անգլիական ոսկի	»	110 38
Իսպէրիալ	»	91
Դրեսդէն	»	51 15
Բուպլի Թղթադրամ	»	8 45
» արծաթ	»	77 20
Մէճ. արծաթ (տարբ)	»	108 26
Վիէննոյ	»	103 35
Հինգնոյ	»	103 35
Մէթալիք	»	103
Թասէնիէ	»	8 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՈՐՍԱ

Լոնտոն, 7 Մարտ ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անդլ. քօնսոլիտ		97 15/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ		15 3/4
» » » գոցուեցաւ		15 11/16
» » » Ա.		28
» » » Բ.		16 1/4
» » » Գ.		15 3/8
Օթոման 1871		89 1/2
Փոխառութիւն 1877		99 1/2
Պանք Օթոման		11 5/8
Իտալիան փոխառ. 1879		101 3/4
Եգիպտական միացեալ (Ինիֆիչէ		86 3/4
» առանձ. (բրիվիլեժիէ		102 3/4
Տարբ Սանիէ		— —
Տօմանիայ փոխառ. (Բոշիր		102 3/4
Հունգարական (արտաթուղթ 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 536

Վիէննա, 7 Մարտ ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	121 80
Օսմանեան երկաթուղի	23 30

Բարիզ, 7 Մարտ ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Լանթի 4 1/2 %	104 65
» » 3 %	85 37 1/2
Օսմանեան քօնսոլիտէ Սերի Դ. բացուեցաւ	16 05
» » » գոցուեցաւ	15 80
» » » Բ.	— —
» » » Դ.	16
Օսմանեան երկաթուղի	49
» լեժիի ժամանեթուղթք	495
Պանք Օթոման	545
Գրեքի Լիսէ	69 1/2 50
» Ֆիճնիէ	1357 50
Բաժնետոմն Լիսէի	1358 75
Սուէզի ջրանցք	2245
Ռուսական 5 % 1877 ի	102 1/4
Իտալական Լանթի	96 15
Սպանիական արտաքին	76 1/8
Եգիպտական միացեալ	440
Բրիօրիթէ թիւրք	440
Չեկական 5 %	447 50
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 34

— —

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 7 Մարտ ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Լանթի 3 1/2 %	84 72 1/2
Օսմանեան քօնսոլիտէ	15 60(.")
Եգիպտական	436 25

Ծանուցած էինք թէ ազգային ծանօթ երաժիշտներէն Արամ էֆէնտի Բժշկեան Ս. Պատրիարք Հօր անուան տօնախմբութեան առթիւ մաղթանք մը ձայնագրած և նուիրած էր Ն. Ամենապատուութեան։ Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհակալութեամբ պատասխանած է հետեւեալ կոնդակաւ.

ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Խորէն ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի եւ շնորհիւ Սուրբ Հոգւոյն Կ. Պոլսոյ եւ վերատեսուչ ամենայն վիճակաց

Առ մեծարգոյ դպիր քաջանուագ Արամ Բժշկեան առաջնակարգ ձայնագրագէտ որդի մեր սիրելի եւ հաւատարիմ պաշտօնեայ Հայաստանեայցս Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ, կալ և մնալ միշտ պաշտպանեալ ամենախնամ աջով Բարձրելոյն, Աստուածապաշտութեան կարգաց, բարեկրօն քաղաքավարութեամբ հոգեկան եւ մարմնական բարեաց յաջողութեամբ. ամէն։

Ընկալայ, որդեակ, ախորժ հաճութեամբ զնուիրեալն ձեր երգ բարենուագ՝ զոր յօրինեցիք ի խանդ հոգեզուարճ առաւել յանուն սրբոյն շարժեալ զոր եկեղեցին տօնախմբէ ի թիւս Սրբոց Վարդանանց քան ի պատիւ արժանեայ անձին։

Սուրբ Հոգի Աստուծոյ շարժեացէ ըզսիրտ քո երգել միշտ զմեծվայելչութիւն փառաց Աստուծոյ ի Տաճարի, և փոխարէն զարթուցանելոյ քո ի հոգիս հաճատացելոց բարեպաշտից զփառագ Աստուածպաշտութեան և երկրպագութեան առաջի սեղանոյ անարատ գառնին Աստուծոյ՝ պարգեւեսցէ վայելել քեզ յանապատ աղերսել երանութեան և փափկութեան արդարոց. ամէն

Պ. Կ. ԵՈՐԼԻՆ

Տուեալ ի Պատրիարքարանի Հայոց Կ. Պոլսոյ յամի Տեառն 1889 և ի փետրուարամսոյ 21. Թիւ կոնդակի 13։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԵԴԵՍԻԱ, 28 յունուար

Շաբթուս մէջ նոր շինութեանց առթիւ, քաղաքիս հիւսիսային պարսպին հանդէպ, և Ազգ. պանդոկի հարաւ-արեւելեան անկիւնէն գրեթէ 15-20 մեդր հեռի՝ գետնին մէջ թաղուած այր մը երեւան ելաւ, որոյ յատակը կը տեսնուին քառակերտ գոյնզգոյն քարիկներով սքանչելապէս ձուլուած երեք կարգ հետաքրքրական պատկերներ, որք յատակ գաղտիք մը կուտան նախնի դարերու ըզգեստուց և այլ պարագայից մասին։

Նկարք՝ հետեւեալ դասակարգութեամբ կը տեսնուին երեք դասաւորութեամբ բաժանեալ ատիճանաց մէջ։

Ա. կարգ — Առնական պատկեր մը, երկուստեք ունենալով երկու կին և երկու մանկունք։

Բ. կարգ — Երկու արք եւ երեք կանայք։ եւ

Գ. կարգ— Երեք արք և երկու կանայք։

Պատկերներու իւրաքանչիւրն՝ իրեն կից կը կրէ զիւր մասնաւոր արձանագրութիւն՝ Քաղդէարէն. և ամենը հաւաքակց՝ թուով 15, սահմանափակուած քառանկիւնի գեղեցիկ շրջանակաւ մը, կը կրեն որոշ արձանագրութիւն մ'ալ՝ նոյնպէս Քաղդէարէն, յորմէ կը մակարերուի թէ նոյն այրն թուի լինել յառաջ քան Քրիստոս հաստատեալ դամբ

դարձած պահուն անծանօթ անագորոյն ձեռք մը յանկարծ դաշոյնը մխեց երիտասարդին կողը, որ արիւնթաթաւ ընկաւ հօրն առջեւ։

Արկածն դժբաղդ երիտասարդին, որ նոյնպէս պարկեշտ համբաւ մ'ունէր, ընդհանուր ցաւ և սրտայուզութիւն պատճառեց հասարակութեան, որ 5,000էն աւելի բազմութեամբ մը մասնակցեցաւ դժբաղդ զոհին յուղարկաւորութեանը, որոյ ո՛չ սպանիչն՝ և ո՛չ ոճրին շարժառիթը երեւան եկած են տակաւին։

—Քանի մը օր առաջ, երբ հայ ընտիր կահար մը արբեալ վիճակի մէջ գիշերանց Գարա-Գիւղն ըսուած ձորագետին կամրջէն անցնելով տուն կ'երթար, ճամբուն գծէն չեղելով յանկարծ ընկղմեցաւ գրեթէ 40 մեզր խորութիւն ունեցող խորափորին մէջ։ բայց անպնդութեան բարեբաղդութեամբ՝ յոյժ թեթեւապէս վնասուելով, առանց այլոց օգնութեան կրցաւ ինքնին վեր հլնել, և այժմ՝ նախկին եռանդովն Բագոսի և իւր «սիրեցեալ Լուսթակին» հաւատարմաբար կը ծառայէ։

Գ. Կ. ՈՍԿԵՐՉԵԱՆ

Յ. Գ.—Նամակս թղթատարին յանձնուած պահուն՝ պատեհութիւն ունեցանք երթալ անձամբ դիտել վերև ծանուցեալ հետաքրքրական հնութիւնն, որոյ այրին գուռը նոյն միջոցին կը բանային օրինակելու համար պատկերներն յանձնարարութեամբ Կայսերական Հնութեանց Թանգարանի Տնօրինութեան՝ առ որ պիտի ղրկուին յառաջիկայ թղթատարաւ։

ԴԱՐԻԱՆԵԼ, 17 փետր.

Ազգային փարժարանին աղքատիկ եկամտացոյցին պակասը գոցելու համար, այս տարի եւս պարահանդէս մի տալ որոշուած էր։ Սոյն հանդէսը թէև տեղի պիտի ունենար փետր. 11, շաբաթ գիշեր, բայց յաջորդ գիշերուան յետաձգուեցաւ տեղացող յորդահոս անձրեւոց պատճառաւ։ Զանց կ'ընեմ ստոյգ յիշել քաղաքիս քովէն անցնող գետակին յորդումը, և այս առթիւ թէ՛ նորաշէն կամրջին քայքայումը և թէ Ցունաց Թաղի կարգ մը տանց ողողումը, բնակչաց անպատսպար և խեղճ վիճակը, շատ մը անդատանց և այգիներու բնաջնջումը, նաև յանկոյս կամրջի գտնուող գաղթական թաթարաց ահ ու սարսափը, և քաղաքիս կեդրոնին հետ ամեն յարաբերութենէ զուրկ մնալով մեծ դժուարութեամբ մակոյկներով ուտեստ փոխադրուիլն։ Ահա սոյն անակնկալ պատճառաւ յաջորդ գիշերուան յետաձգեալ յարմար դատուեցաւ։

Պարահանդէսը կը գտնուէր ընդհովանաւորութեամբ Կայսերական Թիկնապահ և Դարդանելի ամրութեանց վերատեսուչ Վսեմ. Ասաֆ փաշայի, որ մի կողմանէ ողողելոց նկատմամբ Վեհ. Սուլթանին գթութիւնն հայցելէ, և միւս կողմանէ բարենպատակ ձեռնարկութեան մը առթիւ իւր հովանաւորութիւնը շնորհելէ չէր դադարեր։ Հանդիսասրահը շքեղապէս զարդարուած էր դափնիի և մրտենոյ կանաչագեղ ոստերով և երփներանգ դրօշակներով։ բազմաստեղեան մեծամեծ ջահեր հսկայ լուսով ողողած էին սրահն ողջոյն։ Ճաշատը դրուած էր Վեհ. Սուլթանին մեծագիր պատկերն պանկերով զարդարուած, և Փաղչոնը՝ ՀՀ Եաշա գեղագիր վերտառութիւնն առ ընթեր։ Վերջապէս հանդիսասրահին զարդարման մասին ամէն ջանք չէր խնայուած շնորհիւ կարգադիր Մանասիանի անխոնջ ջանից։

Ժամ երեքն էր երբ Վսեմ. կառավարիչն և հրամանատար փաշան, նաև մի քանի բարձրաստիճան սպաներ, սրահը մտան։ Նուագածուից խումբն անմիջապէս հնչեցուց Հոմիդիէի քայլերգը, և հանդիսականք ունկնդրեցին յոտնկայս։ Հանդէսն սկսաւ Վեհ. Սուլթանին անուան նուիրեալ երգով մը զոր վարժարանի երգեցիկ սանունք և հիւրամեծար տեսարք երգեցին, ընկերակցութեամբ նուագածութեան։ անմիջապէս յետոյ պարերն սկսան մեծ ոգեւորութեամբ և տեւեցին մինչեւ առաւօտ։ Հանդիսին գլխաւոր հրապոյրն էր հայ նուագածուց նորակազմ Տաւիղ ընկերութիւնն, որ մէկ տարուան մէջ մեծ յառաջադիմութիւններ ըրած է շնորհիւ մանաւանդ իրենց դասատուին Պօղոս էֆ. Տընկրզեանի։

—Երէկ եւս Ս. Վարդանայ տօնին առթիւ դպրոցական կոկիկ հանդէս մը կատարուեցաւ եկեղեցւոյ կից պարտիզին մէջ։ նոյն օրը տեղւոյս քարոզիչ Գեր. Գաբրիէլ վարդապետ Պատարագ մատոյց և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեց։ Հանդէսն սկսաւ յաւարտ պատարագին, և դպրոցական սաներէն Պ. Յակոբ Մեսրոպեան հայերէն և կիւրեղ Ներսէսեան տաճկերէն լեզուաւ բանախօսութիւններ արտասանեցին ընդմիջմամբ երգոց և ընկերակցութեամբ նուագածութեան։

ՊԱՐՏԻԶԱԿ, 17 փետր.

Երէկ՝ հինգշաբթի՝ գիւղս Ս. Յակոբ եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ ազգային-եկեղեցական հանդէս մը։ Ներսիսեան վարժարանի սանունք՝ կանխաւ հաւաքուած լինելով յ'ուսումնասրահին՝ ժամը 6 ին առաջնորդութեամբ Պատ. հոգաբարձութեան և իւրեանց ուսուցչական մարմնոյն, թաղոր կազմելով և քաղցրաձայն երգելով ընտիր շարական մը, առաջնորդուեցան դէպ ի մայր-դուռն տաճարին ընդոր ներս կը խուժէր երկու սեռէն եւս ընտրեալ և հոծ բազմութիւն մը և կը խրատներ յեկեղեցւոջ։

Միայն թափուր կը մնար նախագահական աթոռը բացակայութեամբ Գեր. Տ. Եղիշէ Վրդ. Դուրեանի՝ պերճախօս քարոզչին և անօրէնին երկսեռ վարժարանաց։ Երգերու ընդհատմամբ տղայոց կողմանէ հատ խօսեցան Պ. Մ. Տրզեան՝ աշակերտ բարձր. կարգի և Պ. Մ. Գիլիճեան՝ Դ. կարգի. իսկ աղջկանց կողմանէ Օր. Վ. Պոյաճեան, որ, ի մասնաւորի, իւր սեռին համար տիրած կարգ մը նախապաշարմանց արդար հարուած կուտար, ընտանեկան դաստիարակութեան և ճշմարիտ մայր լինելու պարտականութիւնները գծելով։ տրամախօսութիւն մը ևս՝ երեք աղջկանց կողմէ՝ գրեթէ համանման խմաստիւ և ոտանաւոր քերթուած մը վառվռուն եւ համարձակ պատանիէ մը։ Ի վերջոյ բեմն ելաւ Ներսիսեան վարժարանի ուսուցիչներէն հայ և Ֆրանսերէն լեզուաց դասախօս Մեծ. Երուանդ էֆ. Տ. Անդրէասեան, որ ազգաւ լեզուաւ՝ պարագային յարմար ընտիր բանախօսութիւն մը արտասանեց։ ունկնդիր հասարակութիւնը գոհունակութեամբ լսեց և որոտագին ծափահարութեամբ ընդունեց ատենաբանին խօսքերը։

Երգերու և բանախօսութեանց կանոնաւորութիւնն ու ներդաշնակութիւնը, ընդհանուր բարեկարգութիւնն և բացառութեամբ անկեղծ զգացումներն և առողջ գաղափարներ խոր տպաւորութիւն թողուցին հանդիսականաց վրայ։ Աւագերէց Հայրը պատշաճ խօսքերով և օրհնութեամբ փակեց հանդէսը։ Ա. Պ.

ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 15 փետր.

Եթէ Զատկի շաբաթը աւագ է քրիստոնէութեան՝ բարեկենդանի շաբաթն ալ իրաւամբ աւագ է Հայութեան համար։ ոչ թէ որովհետեւ այդ եօթնեանին ուրախութեան, երգի, պարի և կերուխումի յատկացուած է, այլ այն միակ և գլխաւոր պատճառաւ որ՝ Սահակ Ղեւոնդի և Վարդանի պէս սքանչելի մարդերու, վեհագոյն Հայերու յիշատակի օրերն է։ Զուգադիպութիւնը թէ դիտումը այդ անձնուէր և անձնուրաց ոգիներու տօնը հայ տոմարին մէջ բերած զետեղած է այն օրեր, ուր արդի ընկերութիւնը դրեթէ ամեն բարոյական մոռնալու յատուկ աբեղ-ղով մ'ունի, աբեղ-ղով մը որու մի ևնոյն անմահ յիշատակներ միայն թերուս կարենան սանձ մը դրնել։

Այլ ո՞ր հայ կրնայ պահ մը իր ակնարկը դէպ Աշիւռատ սեւեռել, կամ իր ուշը դէպ Անգղ կամ Աւարայր դարձնել, երբ ասդին կարմրորակ գիներն կը վառի բիւրեղեայ բաժակներու մէջ։ ընտիր ընտիր խորտիկներ, համադամներ և քաղցրաւենիներ կը մրխան ու կը բուրին ծաղկազարդ և առատ սեղաններու վրայ՝ աչքուշտ անձերու իսկ քաղցը գրգռելու համար։ պէս պէս նուագարաններ երկնային ձայնիւ կը հնչեն ունկնդիրներ գիւթելու համար և թեւեր կուտան հրեշտակասէր էակներու թռչելու ու իրենց հետ ալ թռցնելու համար միտքերը.....։ Այս չէ՞ ներկայն, ի՞նչ փոյթ ուրեմն անցեալը։ այս չէ՞ իրականը, ի՞նչ փոյթ ուրեմն պատմութիւն և պատմական յիշատակներ։ և ո՞չ ապաքէն իրականութեան դարուն մէջ կ'ապրինք։

Արդէն պատմութեան ալ՝ վէպը յաջորդած է։ ասոր ալ պէտք չէ զարմանալ, զի եթէ պատմութիւնը ընդհանուր եղերութեանց, հանրային կեանքի, ազգերու և ժողովուրդներու գործոց ու յառաջ և յետս շարժումներու նկարագիրն է, վէպն ալ անհատներու ներքին և արտաքին անցից պատկերն է, և հասած ենք այնպիսի ժամանակի մը, ուր ամեն մարդ իր վէպը կ'ուզէ ունենալ և զայն աղէկ գէշ կարդալ իր սրտի խորն, այնպէս որ այսօր շատեր վէպերու մէկ մէկ դիւցազն են։ բարեկենդանն ալ այս վեպական դիւցազուններու համար յարմարագոյն եղանակն է ասպարէզ նետուելու։

Քանի՛ քանի՛ սրտեր, մեղաւոր թէ անմեղ՝ ամբողջ տարին կը բարախեն այս եղանակին համար, որ ամեն ժամանակի պէս իրեն յատուկ այլ բազմազան տարայրներն ունի։ ուրախութիւն և զուարճութիւն ընդհանուր են։ ամբողջ թաղեր, քաղաքներ, առանձին յարկեր կը դառնան խնդութեան և ցնծութեան, որոնք կրնան պահ մը յիշեցնել հին ոլիմպիական և այլ խաղերը։ Կ'ըսեն թէ հին Յունաստանի մէջ ամենէն շատ իրեն յատուկ տաճար ունեցող չաստուածը Ապոլիոն էր։ բայց միթէ արդի պարահանդէսներու, երեկոյթներու սրբահոներ մէկ մէկ տաճար չե՞ն այդ կարգի։ ատեն մը թերեւս, ուր բարքեր աւելի անեղծ էին, այլ ո՞ւր Ապոլիկ այսօր, և ո՞ւր այն սրահներ որոնք ապեղ սեռին առանձնատեղին են՝ տիրող մնաս ու ծիսա մթնոլորտէն աւելի՝ քարտէսներու շշիւնով միայն սիրտ ու միտք սեւցնելու ու մթնցնելու համար։ քարտէսներու շշիւն միայն կը տիրէ հոն՝ որոնք անընդհատ կը կռնչեն տրապիզներու շուրջ խմբուած և իրենց ակնարկն ու ուշը թեղթերու վրայ յառած, այլ սիրտը ոսկիներու համար բաբախող այրերու կարծր ձեռներու մէջ։ հպիւ հազ անոնց խռպոտ ձայներ ուր ուրեմն այդ շշիւնը կ'ընդհատեն, կամ սիրուն էակ մը իր գողտր ժպիտով կուգայ ցայտել լոյս որ տակայն չթափանցեր նոյն խաւարած սրտերու խորը։ Գոնէ դուրսը զուարճութիւնն աւելի անմեղ է, ինչքան ալ ըմբռնելն ամեն ազատութիւն գրգռելու և դիմակն ալ ամեն խեղկատակութիւն ծածկելու ծառայեն։

Այս ժողովին մէջ պատմական դիւցազուններ բնականաբար անտես կ'առնուին իրենց ահաւոր թագով, նիզակով, պսակով, սաղաւարտով, խաչով և աւետարանով։ հպիւ հազ եկեղեցին կը տնէ անոնց միայն յիշատակը զոր սուրբ նկատած է և անդին ալ աշխարհայինք կը փառաւորեն անոնց միայն տօնը, զոր ակնառոր ճանչած են։ Աւարայրի դիւցազունք այս կարգէն են։ ուստի ամեն տեղի Հայեր աւելի կամ նուազ կը փառաւորեն անոնց տօնը։ ի Զմիւռնիա քսան տարի առաջ բոլորովին սուրբ կը պահուէր այդ օրը։ վերջին ժամանակներս այդ պարապաւորութիւնն ալ զանց կ'առնուի։ և անցեալ տարի դպրոցական հանդէս իսկ չկատարուիր բազմամեայ սովորութեան հակառակ, թէև անդին Հայրիկ առանց եղածներէն բաւականանալու՝ նոր առիթներ կը փնտռէ կրօնական ոգին շարժելու և հանրութեան ուշը կը հրաւիրէ Աշտիշատի այն անչուք և նսեմ շիրմին վրայ, որ ամեթով կ'ամրէ ամենէն պատուական Հայուն պաշտելի նշխարքն։ Երբեմն ընտիր տապանի մը մէջ ամփոփուած էին անոնք և տնոր վրայ շինուած էր մեծապայծառ վկայարան մը ընտիր և մեծագէն սպասիւք, զոր եօթնեորդ դարուն մէջ Հաղբատցիք կը փրկեն։ Յետոյ վայելչապէս նորէն կը շինուի։ այս ալ Լէնկթիմուր քակեց կ'ըսուի և անոր քարերով Արածանւոյ Սուլուի գիւղին քով կամուրջ կապեց։

Կ'երեւի թէ այս աշխարհակեցոյց Հայրապետին բաղդն է, զի ինչ որ իրեն յատկացած է՝ ի վերջոյ ուրիշներու համար կը շրթի։ կէս դարէ ի վեր սովորութիւն եղած է Ս. Թարգմանչաց տօնի առթիւ շքեղ կամանչուք հանդէս մը կատարել Զմիւռնիոյ Մեսրոպեան վարժարանի յարկին ներքեւ։ անչուշտ մեծ բան չէ սա։ բայց և այնպէս անցեալ տարի զանց կ'առնուի։ վասն զի հանդէսաք և փառք սուտ հայրապետին կը վայլեն և կը մատուցուին։

Բարեբաղդաբար հանդէսներու շնորհն այլ ևս դպրոցներու տնօրէնին սպասելու հարկին մէջ չենք գտնուիր։ Արժ. Յովսէփ Ծ. վարդապետ Այվազեան իր պաշտօնի դուռին անցած է։ կը հաւատան թէ վաղը հանդիսաւոր կերպով պիտի տօնուի Ս. Վարդանանց յիշատակը Մեսրոպեան վարժարանի յարկին ներքեւ և թէ Ցեղասպահ Հայր սուրբը պիտի նախագահէ հանդիսին, զոր անչուշտ պիտի ոգեւորէ իր պերճաբան խօսքերով։ Արժ. Յովսէփ վարդապետ արդէն սկսած է խօսիլ։ երէկ քարոզեց Ս. Սահակիանս եկեղեցւոյ մէջ՝ գլխաւորաբար պնդելով օրէնքի հպատակելու հարկին վրայ, հպատակութիւն զոր Յիսուս անգամ ընդունած է, ըսաւ, իր ընծայմամբ ի տաճարն։ այս էր արդէն քարոզին բնաբանն և ինչպէս կը տեսնուի օրուան կարգէն առնուած է այն ըստ կարի ճարտարութեամբ։ Եկեղեցին, որ հինգ վեց տարիէ ի վեր միշտ անոյի տեսարան մը կը ներկայէ, լցուած էին բաւական հետաքրքիրներ և ունկնդիրներ, որոնք գոհ կը մնան Ցեղասպահ Հօր քարոզէն, սակայն Ն. սրբութիւնը գոհ չլինիր եկեղեցւոյ ներքին վիճակէն, զոր չատ անբարեկարգ կը գտնէ և Բարեկամ կ'անուանէ կ'ըսէն, այս մասին իր ցաւն զգալի է։ բայց դեռ միայն եկեղեցին տեսած է և ոչ ուրիշ բան, հետեւարար իրաւունք ունինք երկնչելու որ աւելի ծանր ցաւեր պիտի կրէ հետզհետէ...։

ԳՈԼՈՆԵԻ ՋՈՒՐՆ ԵՒ ԻՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆը

1709 ին, Ճիովաննի-Մարիա Ֆարինա անուն իտալացի վաճառական մը գնաց հաստատուիլ ի Դերմանիա։ Անդ հնարեց Գոլոնեի ջուրն և տուն մը հաստատեց։

Աշխարհիս մէջ օր մը բարձրագոյն յաջողութեան սահմանուած արտադրութենց մեծ մասին պէս, Գոլոնեի ջուրն համեստ սկզբնաւորութիւն մը ունեցաւ։ Տոմս տ'Օսոլոյի պղտիկ վաճառականն, որուն պատմութիւնը կը պատմէ Լէյդը հոռը (Պարապոյ ժամեր) անգլիական հանդէսը, քան և հինգ տարեկան հասակին մէջ թողած էր իր հայրենի քաղաքը՝ բաղդ փնտռելու համար Հռենոսի ափանց վրայ։

Երիտասարդը կը վաճառէր մետաքս, հոտաւէտ նիւթեր և արգուղարդի մանր առարկաներ զորս խոտլիայէն բերել կուտար։ Իր Եուլիոս Բըլաձի հրապարակին վրայ բացած անչուք խանութին մէջ կը գտնուէր նաև հոտաւէտ նոր նիւթ մը որուն գաղտնիքն ինք միայն գիտէր։ Անոր տուած էր իր ընկած քաղաքին անունը, չմոռնալու համար իր ընտրած հայրենակիցներու բարեկամութիւնը։

Երկար տարիներ, իտալացի վաճառականին հնարած արտադրութեան համբաւն հռենական նահանգին սահմաններէն անդին չանցաւ։ Եօթնամեայ պատերազմն և ֆրանսական զօրաց անցքն հարկ եղաւ՝ եւրոպական հոգւոյ մը տարու համար Ֆարինայի գիւտին։ Ռիշլիէօներու և Սուլթիզներու հրամանաց ներքեւ ծառայող զօրքերը պատուոյ խնդիր կը համարէին փչեցնողը և անուշահոտ երեւիլ ճակատամարտի դաշտին վրայ։ ամենքն անվեհեր էին կրակին դէմ, այլ աւելի կարեւորութիւն կուտային իրենց արդուզարդին վայելչութեան քան ձեռք առնուելիք զրաւութեանց ընդդէմ թշնամւոյն թակարդներուն։

Իրենց շնորհիւ, Գոլոնեի ջրին բոյրը մնաց Վերսայլի սրահներուն մէջ։ Այդչափը բաւական էր որպէսզի նորոյթ մը լինէր ի Ֆրանսա եւ հետեւաբար բովանդակ քաղաքակրթի աշխարհին մէջ։

Ճիովաննի-Մարիա Ֆարինա բաւական երկար տարի ապրեցաւ և կրցաւ հանդիսատես լինել իր գիւտին յաջողութեան։ 1766ին մեռաւ իբր ութսուն տարեկան, եղբօրորդւոյն թողլով իր հարստութիւնն և գաղտնիքը։

Ֆարինաներու առաջնոյն այս ժառանգորդը Եուլիոս Բլաձի դործարանը վարեց մինչեւ 1792 և երբ զաւակ թողուց, Ժան-Պատիստ, Ժան-Մարի և Շարլ-Անդուանս։ Տնանց արդի պետը, Պ. Ժան-Մարի Ֆարինա, Շարլ-Անդուանի թոռն է և իրեն ընկերակից ունի զՊ. Ժան-Մարի Հէռմոն, որ ամուսնացած է Ժան-Պատիստի մէկ թոռան հետ։

* * *

1709էն ի վեր, տասն հոգի միայն ընտելացած են Գոլոնեի ջրի պատրաստութեան գաղտնեաց։ Ոչ մէկ պետական գաղտնիք պահուած է այնքան արթնութեամբ։

Մասնք, կ'ըսէ Լէյդը հոռը հմտագիրն, այն խուցին մէջ ուր կը պահեն Ճիովաննի-Մարիա Ֆարինայի ձեռքօք գրուած դեղագիրն։ Այս թուղթը, զոր ցոյց չտուին մեզ, պահուած է բիւրեղեայ ամանի մը մէջ որ փակուած է երեք կողպանքով սնուցիկի մը մէջ։ Այն սենեկին մէջ էինք որ հնարիչին իրը աշխատանոց ծառայած էր։ Հոն է որ տակաւին կը գտնուի այն ահագին մեքենան ուր իւղերը կը խառնեն՝ բռնատեղ մը դարձնելով։ Այս մեքենան կը նմանի կարգի պարտաստութեան յատկացեալ սարուածի մը։

Նէնքին բոլոր այս մասը չինուած է քարէ և երկաթէ եւ երկու կղպանքով դռներով պաշտպանուած է։ Սենեկին դրան առջեւ կը տեսնուի քանդակեալ փայտ հնաւուրց արիզ մը ծորակներով, որ երբեմն կը ծառայէր սրուակները լցնելու, և որուն ծաւալը կը տիրեցնէ վաճառատան հաւեստ ծագումը։

Նկուղները նոյնչափ հետաքրքրաշարժ են որչափ աշխատանոցը։ Թանձր պատերով բաժնուած են առանձին սենեակներու։ Արգիլելու համար հրդեհի մը ծաւալումը, իւրաքանչիւր խուց բոլորովին կղղիացեալ է և հատարակայ ճամբուն հետ միայն կը հաղորդակցի։ Այս օթեակներուն շուրջ շարուած են Գոլոնեի ջրով լեցուած հնագոյն տակառներ։

Այս տակառները, կ'ըսէ Լէյդը հոռը, մայրի փայտէ են զոր Լիբանանէն բերել կուտան։ Փայտը կը փոխադրուի ի Մարսիլիա, ուր տակառներու կը փոխուի։ Մայրիին պէս ընտիր փայտ չկայ հոտաւէտ նիւթերու պահպանութեան համար, որովհետեւ շատ դիմացկուն է և ոչ մէկ հոտ կը փոխանցէ հեղուկներուն։

Տակառները պարապ չեն հանիր ի Գոլոնեք։ իրենց տեղը զրկելէ առաջ, Ֆրանսական գինւոյ ոգւով կը լեցնեն զայնս։ Գերմանական սահմանագլխին վրայ առնուած մաքսը շատ բարձր է։ 100 քիլոկրամին 200 Ֆրանք է, առանց հաշուելու տակառներուն փայտէն առնուած մաքսը։

Սլաքոլը յառաջ կուգայ Նարպոնի շքեղակայքը գնուած շամփներուն թորումն։ անդ կը գտնուի գործարան մը որ Ֆարինայի վաճառատունէն կախումն ունի։ Ուրիշ մէկոց չկայ աւելի կատարելագոյն գուտ պատրաստութիւններ ձեռք բերելու։

Եուլիոս Բլաձի նկուղներուն մէջ տակառներ կան որք յիսուն տարիէ ի վեր միւնոյն տեղը կը գտնուին։ Երբեմն տակառները կը պայթին և շատ ուշադիր հսկողութիւն մը անհրաժեշտ է՝ պատահարներու առաջքն առնելու համար։

* * *

Սլաքոլը Գոլոնեի ջրի փոխելու համար, պատրաստութեան եղանակը բաւական պարզ կը թուի։ Կիսովին ալքոլով լեցուն տակառի մը մէջ կը լեցնեն էական իւղերը և յետոյ դարձեալ մինչեւ բերանը ալքոլ կը լեցնեն։ Տասն եւ հինգ օր ետք խառնուրդը կատարեալ է, քիմիական հակազդեցութիւնները կատարուած են և կը մնայ միայն հեղուկն առնուլ տակառէն։ Տակառին յատակը կազմուած մնացորդը կանաչորակ մրուր մըն է, որ, կ'ըսեն, աղդեցիկ դեղ է ընդդէմ յօդացաւերու։

Էական իւղերն, որոց պատրաստութիւնն անթափանցելի գաղտնիք է, կը պահուին թիթեղեայ փոքր տուփերու մէջ որք փայտեայ պահարաններով պատած են։ Լէյդը հոռը ի խօսքին նայելով, այս տուփերուն իւրաքանչիւրին պարունակութիւնն առ նուազն երկու հազար Ֆրանք կ'արժէ։

Կ'երեւայ թէ Գոլոնեի ջուրն հինգնալով կը լաւանայ։ Անգլիական հանդէսը կ'ըսէ թէ Եուլիոս Բլաձի նկուղներուն մէջ սրբուակներ կան որ արդ 1750ին մնացած են, սակայն սովորաբար իրր երկու դար չեն սպասեր տարանքն յանձնելու համար ըստ պատման։ կը շատանան վեց ամսուան ժամանակամիջոցով։ (Ֆիգարօ)

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Երէկ գիշերուան ներկայացումը տեղի չունեցաւ Պ. Պօէլիի հիւանդութեան պատճառաւ, հետեւաբար այս գիշեր տեղի պիտի ունենայ ՈՐՖԷՈՆ Ի ԴԺՈՒՈՍ (Orphée aux Enfers) ի նոր-կայացումն։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Խ. ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ ԵՒ Թ. ԹՈՎՄԱՃԱՆԵԱՆ սեղանաւորական ընկերութիւնը կը փութայ ծանուցանել հասարակութեան թէ, փետր. 18, շաբաթէն կիւրակէ լուսնալու գիշերը, գողը մնանելով իրենց խանութը (Զաքմակճըլար, թիւ 56), գրամարկղը խորտակէր և բացի դրամէ, դոպյած են նաև 146 հատ Բումէլիի երկաթուղայ վճռահանութեան արժէթուղթ, որոց 102 հատը «Բաղաքէր ընկ. Կ. Պոլիս 1888» բառերով կապոյտ կնիքը կը կրէին իսկ 44 հատն առանց կնիքոյ էին։

Աւտիկ գողցուած արժէթղթոց թիւերն։

Կ՚ուզեմ արժէքները (102 հատ)		
1·749·996	1·747·349	707·782
1·683·909	1·247·349	317·358
1·744·950	1·291·340	123·907
1·738·151	1·290·541	124·380
1·387·241	1·289·902	120·686
1·900·943	1·291·344	113·603
1·218·075	1·931·194	960·391
1·353·509	1·307·900	967·563
1·911·971	1·863·399	961·218
1·659·454	1·432·971	110·936
1·654·829	1·854·559	316·388
1·105·001	1·837·051	505·125
1·929·511	1·448·210	687·910
1·402·809	1·291·586	655·171
1·471·328	1·312·334	135·025
1·343·949	1·748·407	625·417
1·890·481	892·525	241·412
1·510·051	891·635	929·629
1·590·457	655·298	354·317
1·629·402	962·772	690·106
1·684·807	746·192	215·758
1·684·808	224·184	118·495
1·684·809	649·095	118·494
1·684·810	653·345	264·676
1·684·805	651·452	460·232
1·684·813	102·157	656·370
1·931·192	960·727	36·597
1·931·193	233·477	75·157
1·931·195	640·923	88·440
1·663·437	214·460	27·340
1·684·806	446·153	65·921
1·311·025	745·839	65·419
1·756·121	698·186	65·933
1·346·697	653·997	24·732
Առանց կնիքոյ բաժնեթուղթ (44 հատ)		
1·914·048	1·493·025	747·332
1·914·029	1·157·869	691·787
1·851·794	1·157·868	688·746
1·851·702	1·157·858	688·745
1·798·767	1·110·544	664·125
1·725·295	1·110·540	658·746
1·718·722	1·110·536	644·662
1·718·721	1·110·537	509·665
1·514·497	1·110·531	460·520
1·486·794	934·200	425·135
1·478·698	930·160	325·657
1·454·276	912·624	355·223
1·453·133	905·100	207·251
1·394·267	832·425	197·764
1·294·209	886·177	
295		3—3

ԱՆԴՈՒՆԻՈ ԲԷՌԻՆԻ

Կ. ՊՈԼԻՍ

61 եւ 71 — Ղալաթիա, Եոբղանճըլար — 61 եւ 71

Հանդուցեալ ԱՆԴՈՒՆԻՈ ԲԷՌԻՆԻՆ ժառանգորդները պատիւ ունին հրաւիրել իրենց բազմաթիւ յաճախորդներն, ինչպէս և հասարակութիւնն, որ հաճի այցելել իրենց վաճառատուները, զորս ի նորոյ լցուցած են ամեն տեսակ նոր առարկայներով, ինչպէս, Խոնարհ վառարաններ ամեն տեսակ։ Վառարաններ յախճապակիէ, երկաթէ, երկաթեայ թիթեղէ ևն. Խոնարհ ամեն տեսակ պիտոյք կիսուռածաւոր թափծու երկաթէ, կիսուռածաւոր երկաթէ եւ ֆրանսական պղնձէ։ Պարէ ժամացոյցներ։ Լամբարներ։ Դանակներ (ֆրանսական ապրանք) պրակա և սիմամուած պրակա։ արծաթապատ գդակներ մեծագոյն Անդիլոն դանակներ եղջիւրի և երենոսեայ կոթերով։ Պարէզի ջրհաններ, հրդեհի ջրհաններ, Պարտէզի կոր-գիներ, Հաճամէ Շրջանիներ, ամեն տեսակ Լուծարանիներ եւ ն։

ՇԱՏ ԶԱՓԱԼԻՈՐ ԳՆԵՐ

Ծան. Բէրինի վաճառատունն ունի արհեստանոց մը՝ հարկ եղած ամէն մեքենայներով՝ կատարելու համար յանձնարարեալ ամէն աշխատութիւն։

Ի դիմաց Ա. Բէրինիի ժառանգորդաց

294 Ժ. Պ. Բէրինի

ՏՈՒԹՈՐ ՆԵՐՈՂԱ Շ. ՄԱՔՐԻ, Նախկին ներքին բժիշկ Բարիզի Հիւանդանոցաց՝ բժշկութեան և վիրաբուժութեան համար, նոյն քաղաքի հիւանդանոցներէն շքադրամով վարձադրեալ, Բարիզէն մայրաքաղաքս հասած է և հաստատուած բերա, Գալաղրա փողոց թիւ 2 պէս (Միգդ Թուպիճի)։ Հիւանդները կ'ընդունի ամեն օր ժամ 1 էն 3, և շաբաթ օրերն ալ ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները նոյն ժամերու։ 329 6—12

ԻԼԱՆ

ՇԵՀԷՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Մերքէզի էմանէթ վէ տէվայիրի պէյէնպէյէ իլէ կազմանէ խաբէսի իչուն 305 սէնէսինէ մնհասուպէն պիլ մինդատա միւպաշաասրնա լիւզում էջօրիւնէն միւհիմմաթը գրիմասիէնէն գարարը գաթիսի 305 սէնէսի մարթիրնի պիրինճի չարշէնպէհ կիւնիւ վիրիլիճէկիմնէն իթթայա թամլիպ օլանլարը քէֆիլլերի իլէ պէրաբէր Շեհէր էմանէթի մէճլիսինէ կելմէյերի իլան օլունուր։ 245

20 շուպաթ 304 3—3

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԱԼԻՍԻՆ ԻՏԱՐԻՅԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԻՍԻ

Թօղաթ գալիանէպինտէ մէվճուտ եէթմիշ պին գրեէի ճէտիտէ խալիս պաքը սէնէի հալիյէ շուպաթընն երիմինճի կիւնինէ գատար միւզայէտէ օլունմագ իւզրէ պունտան ագտմ իլան խալիմիշ խէտէ միւտատթը մէգքիւրէ մահը մէգքիւրընն երիմի եէպինճի բաբար իրթէսի կիւնինէ գատար թէմտիտ խալիմիշ օլաուղընտան միւտատթը մէգքիւրէյէ գատար միւզայէտսինէ սէվմա խալիյէրէք եէվմը մէգքիւրատ սաաթ 9 բատտէյերինտէ գարարատէսի քէչիտէ օլունուպ անտէն սօնրա 48 սաաթ զարֆընատա եիւզէտէ պէշ զամմ գապուլ խալիմէք վէ մէգքիւր պագբրընն ֆիյաթը տէրէյէնի մաթլուպէյէ վիսուլի հալինտէ մուամէլէնի լազմէտի պիլիճիա պէյէնի նագտէն վէ տէֆթէրէն վէ միրաի օսմանի եիւզ ղուրուշ հիսարը իլէ Օրման վէ Մէյսանի խոարէի ուսմանիյէսի վէնէ-սինէ թէպիմ օլունմասընը միթէգագբպ մահալինտէ մէվճուտ մէգքիւր պագբրընն հէյման անպարատան գալտրբրմասը զըմիրնա թէպէրգանինամէ իլէ էմր վիրիլէճէկինտէն մէգքիւր էլ մգգասար պագբրլարա չէրթիմը մուհարրիրէ իլէ թամլիպ օլանլարընն տէբօղթիօղլրի իլէ պէրաբէր Մալիսէ նէզարէթը ճէլիլէսի տարիէսինտէ իտարէի մէգքիւրէյէ վէ մահալինտէ Սըվազ վիլայէթի իլէ Թօղաթ միթէսարրբիլը-զընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

22 Շուպաթ 304 208

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Սէլանիկ վէ ճիվարընտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչուն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայտա օլունաճագ օլան էրզագընն կիւչթը կունէմ վէ գուզունընն պէհէր քիլօսը եիւզ օն իւչ, Սիմրումչա բիրինճի ալթմշշ, Բումէլի թէրէ եագընընն իքի եիւզ էլլի, թուզ օն եէտի, սօզան օն պէշ, սարամսէյթի իքի եիւզ, սապօն տօզան սէքիզ, հաթապ իւչ, քէօմիւր օն, չարի եիրմի իքի, կէյսի օն, սամսն պէշ, կաղ օթուզ, բաղագը էլլի տօզուզ, ըուզինը զէյթի եիւզ եիրմի, չէքէր եէթմիշ պէշ, ֆասուլիա օթուզ տօզուզ, սիրքէ պէշ, զէյթուն տանէսի էլլի տօզուզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ շուպ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳՂ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լընտընի յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, որոյ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ՀԱՏՈՒՑ համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ նալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր խչխանութիւն կապգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ՀԱՏՈՒՑՆԵՐՆ։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

31

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ... Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, ցօռկիատիս խան.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպեան առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին անոնց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։

36

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ՈՒԺԻ ԿՈՐՈՎ

—

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈ Ի—վերջին դասն եւ հինգ տարուան մէջ ապրուստուած է եւ թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՏԻՆ ԱԿԱՆ ՏԻԵԱԿ ԳԱՐՄԱՆՆ է որ ժ նչ եւ ցարդ գտնուած է, տարբերակելու համար ուրիշի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, ինատութիւն, զառանդ, առնական կարգուութեան վատնման կորստ, եւ առնական այժերու կորուստներ եկած ամէն գոյծարանական խանգարում։

Կը բուժէ դիւրամարսութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւններ, լեարդի եւ երիկամանդամութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները։ ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը։ կը կասեցնէ կենսական այժերու ո եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ տարբ հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդութիւնն անմիջական ն է Ձայնն է Մեքլոմորոնութեան զգացումներն եւ ախտանիշք կանհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային զոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական էլեկտրական տարբը, փոսփորն, որ ուղեղին կեղրնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացուցէ Հարգկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մարքին տալով հուժկու եւ սառնդ առաջնութիւն մը։ այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զատ եւ կը ճոխանէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն մը կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելումը եւ կորուստներն եւ բարդութեան զգայմամբ մը որ վարժութիւնն հիւանդը շատուց ի վեր կորուսած էր։ Պատուոյթիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'ուեղնոյ։ Ամենց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լինի հանդարտ եւ կաղգուրիչ։ Դիմագիծը կ'սիսի լինալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքերը շողուն կը լինին, մարմնի պայծառ եւ առողջ գոյն մը կառնու, մտքերը պայծառ եւ առողջ գոյն մը կառնուն։

Զգուշացիր սուտ նմանութիւններէ։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ ՖՈՍՖՈՏԻՆը պարուսակեալ է այն ամէն շիշերուն մէջ որք բրիտանական կառավարութեան գրոշմը կը կրեն որ բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England, գրան փորագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած է բազմաթիւ վատնդաւոր եւ վնասակար կեղծել։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքերոյ եւ Ռուսկարոյ Ներկայացուցչին քով,

79 Մ. ԷՍՊԱՆՈՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընկերանոցը մթերանոց, Վայվոտա, պահպանոցին քով, կայսրան Թրամուէյիցը, 95 եւ 76

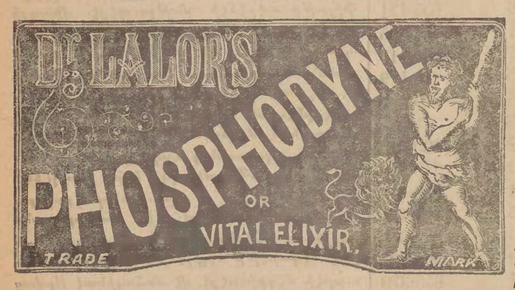

ՄԻԱԿ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԳԱԼՈՐԻՖԵՐՆԵՐՈՒ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրլէմպէ պաղար, 32, Մահմուտիէ խաղ

ՀԱՄԱՍԱՆՈՑ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ

ՎԱՌԱՐԱՆՔ եւ ՄԹՆԵԼՈՑՔ

Նորոգուրեան առարկայք

ԹՈՀԱՆՈՑԻ ՁՄԵՆԵՐ

Կրակարանի վերաբերեալ մանր առարկայք

ԹՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, մուրտոց և թանձր երկաթէ)

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

Ամէն տեսակ գործիք—Շինուածանիւթք

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ

Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՆԱԿՆԵՐ

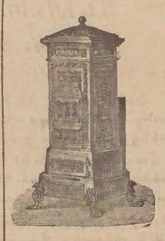

ՌԻԻԹ ԿԷՊԻՐՉ ՎԻԵՆՆԱ

ՅԱԽՃԱՊԱՀԻԼ, ԹԱՓՈՒՍԻՆ ԷՆ.

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 91

Ա.Զ.Դ

Ցաւերնէն չոգենաւը, նաւապետ Ուիլքի Լիվրբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով։ Է.Տ. ԼԱՅՈՆԴԷՆ

Գործակալ Ցայէրնիանի ընկեր.

ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ ունեցողներն, որոց կեանքն ահաւելի տանջանք մ'է, մշտատեւ չարլարանք մը, ինքզինքնին հանգարտեցնելու պարուակաւ ինքզինքնին կը թունաւորեն թմրեցուցիչ կազմութիւն ունեցող թուղթերով, փոշիներով, Սիկարէթներով, որոց յաճախակի գործածութիւնը վայրկեան մը կը հանգարտեցնէ դիրքնը, այլ ապահովապէս կ'ապանէ։

ՇՆՉԱՐԳԵԼՆԵ'Ր

Շնչարգելուութեան միակ բուժիչ դեղն է ԱՍՏԵՂ, ՀԵՂՈՒԿՆ (LA LIQUEUR DE L'ETOILE)

Պ. ժ. ԼԱՍԴԻ, դեղագործ քիմիագէտ ի ՊՈՐՏՕ

Գրելէք նամ պատասխանի համար թղթադրոշմով, և Զբիապես պիտի ստանաք ամէն տեղեկութիւններն իւր դեղին և իւր ազդութեան բազմաթիւ ապացոյցներուն վրայ։

ՄԱՐԻՕ ԼԸՇՇՕ, դեղագործ-քիմիագէտ, 164 Սենթ-Դամէրին փողոց, ՊՈՐՏՕ։

Կ'Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիին են՝ ի Պոլիս, Քիւչիւք-քան եղբարք, Լամի Էմին, 77. Վ. Քասապեան, Պահչէ-Գաբու, 13. Պ. Պ. Ամիտիանոս և ընկ., 14, Սուլթան-Համամ՝—Բերա, Քանդուք եղբարք, Մեծ փողոց, 247. Ն. Թէոտորիտէս, 244. Պ. Լօմէն Տէլլասուտա, 328։

151

ՄՈՒՐՍԱԼԻՆ ԲԺՇԿԱՅՆ ԵՒ ԱՆՇԱՅՆ

ՄԻ' ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՄԸ

ՌՈՒՆՅ ԴԱԼՈՒՊԻՍ ԱՅՑԵԼԵԱՆԻ

ՍԻՆԿԻՐ

Ամերիկեան գործարանի մեթերանոցներն ի ԴԱԼԱԹԻԱ, Եիւքսէք Գալաքրքի, 120

Քարաքէօյի աղրիւրին դէմ. ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամէն տեղ՝ Սինկէրի կարի մեքենային «Կեղծերը» միայն պիտի գտնէք։

Վ. ՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

(Շաքարեղէն). 71

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE du Dr CLIN

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Le Meilleur Remède contre la Migraine.

La VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN possède une action puissante pour calmer les douleurs dans les cas de : *Lumbagos, Torticolis, Névralgies, Sciatique, Menstruation difficile, Coliques violentes* et les *Accès de Goutte et de Rhumatismes.*

« L'Antipyrine peut être considérée scientifiquement comme le « médicament le plus puissant contre la douleur. »

(*Académie des Sciences, Séance du 18 avril 1887.*)

DOSE: Prendre chaque jour de 2 à 4 cuillerées de VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN.

NOTA. — CAPSULES D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN destinées aux personnes qui ne veulent pas prendre de Solution.

1243 MAISON CLIN & Cie, à PARIS, ET LES PHARMACIES.

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոնեէ գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՕԵԻԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկին ո՛րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն տունէն բնական երևայթը տալ և տունէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակը երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պղտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած ըսպունդով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը չոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ հրալալով, ունանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մորուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործողութիւնէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն դէմքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթևապէս թրջուած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՐՄՈՒՆՏ ԳՈՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վայվոտա, Պահպանոցին քով, կայսրան Ղալաթիա-Նիշլիի Թրամուէյիցը, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։

77

HUILE DE HOGG

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի՝ տարիներու, փորձով հետևեալ հիւանդութեանց համար, կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքառաջնց հիւանդութիւն, հազ, բրունչ, յամառ հազ, խաւարային գեղձերու ուռուցիկներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրբեւն, սպիտակ դաշտան, ընդհանուր տկարութիւն և այլն. նաև տկար և փափկակազմ տղաքները զօրացնելու համար շատ դիւրաթաղ կը խմուի։

Օգուտ ունենալու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ, որ շահապետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և իբրև թէ անոնց մէ աւելի ազդութիւն և ախորժ համ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշներն չեն ճանաչեր բայց միայն ստամոքսը ընդունող զգուշելու և հոգնեցնելու. երբեմն շատ փսանդաւոր ևս կրնան բերել։ Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂ Ը, որ եռանկիւնի շնչերով կը ծանաչուի։ Պահանջել Հօկի անունը և իւրաքանչիւր բժշկական դեղարանին քիմիագէտ զորհոյ գլուխ Պ. Լ. Լաբէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շիշի մէջ գտնուի։ Տեղւոյն Սուատի և ամէն Պոստ սոյ համբաւաւոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ Հ. Հ. մորթի ձկան իւղի շիշերուն կիրարկուելու վրայ Գաղիոյ կառավարութեան կնիքն պիտի գտնուի։ Ամենայն ոչ ստորագրեալ շիշերն ուշադրութիւն չարժանանան։

Գլխաւոր գործարանի՝ Ֆ. Ֆ. ՏԱՆԳԼԻ, Սանտ Ամանդ Մոնտրոյ (Շերի)

226

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԾՈՒՂԿՈՒԹԻՒՆՔ.

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՒՂ, ՄԵՐՄՆՈՑ ԳՈՅՆԸ, ՄԻՀՏ ԾՈՒՂԿՈՒԹԻՒՆ, ՄԻՀՏ ԹԵՐՈՒ։

Ընդամուտ մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Դասէն անգամ գործածելուն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թևերը և ձեռուները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցնէ։ Ընչետ կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաւերը, արևայրուքը, և ուրիշ ամէն բրոտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ այս ամէն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մնանուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Խարիզ ու Նիսս։ Գրկամաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Կը վաճառուի ի Ն. Քանչիբ Եպարոյ Բրիտանական դեղարանը, 433 Մեծ փողոց Բերա, Խանի Քարաւանա, Գալաթիա, Նիւսէք Քարտերքի 95 և 97. Ֆիշիքեան Եղբարց քով 77 Կիլի Խանի — , 51 Եկեղ Ճամի և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզիսոնի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 429։

61

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէդիտիէով, Բօմպոէր Իզապէլ-Կաթոլիք պատուանշանին։

ՃԵՐՄԱԿ եւ ԹՈՒԽՄ

Մորիւ ձկան իւղը խայտաղնով զտելով, Գ. Շէվրիէ այդ հեղուկին տուած է ախորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամէն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱՀԱՆՈՒՆ

Գ. Շէվրիէ իւր դիւտը կատարելագործած է, փոխելով Մորիւ ձկան երկաթախառն իւղը մը պատրաստելով։ Հաճակաղ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ պնդութիւն չպատճառուեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնչիթի, Վատուութեան և Խոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։

84

Ընդհ. մթերանոց, կեդրոն դեղին. Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Մեբեանոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷի կազդուրիչ ԳՈԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

60 տարուընէ աւելի յաջողութիւն կը յանձնարարէ զնա ի բուժումն հրբեանի, կոբզեի բորբոսանց, յօրդաղարի, ցաւերու, վէրերու, կոյրերու և այլն։ 331

Կը ծախուի բոլոր դեղարանաց մէջ։ (Փնտռել մեր ստորագրութիւնը)։ 4—12

Վ Ա Ճ Ա Ռ Ա Տ Ո Ւ Ն

ԴԱՌԼԸՄԱՆ եւ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Զալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վերայ յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ածան գներով կը վաճառուին ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քոստէներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիէն, Իտալիէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Զը հաճնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և սակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։

86